

YENİ İKAMET HUKUKU

Göç Yasası İle İlgili Sorular Ve Cevapları

Federal Cumhuriyet, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olan Göç Yasası ile, kendisini bir göç ülkesi olma gerçeğine sakınarak açmıştır. Kazanç sağlayan bir işte çalışmaya giriş basitleştirilecek, sığınma politikası Avrupa Standartları'na uydurulacak ve yeni göçmenler için ilk defa olarak güvenilir bir entegrasyon önerisi hizmete sunulacaktır. Bu broşürle yeni yasa hakkındaki en önemli soruları cevaplandırmak istiyoruz.

Dizin**Yayınlayan:**

Federal Hükümet'in
Göç, Mülteci ve Entegrasyon Görevlisi

Berlin Senatosu'nun
Entegrasyon ve Göç Görevlisi

Adres:

Die Beauftragte der Bundesregierung für Migration,
Flüchtlinge und Integration, 11018 Berlin

Der Beauftragte für Integration und Migration
des Senats von Berlin
Potsdamer Straße 65, 10785 Berlin

Redaksiyon:

Nele Allenberg, Renate Neupert, Dr. Nguyen van Huong und
Eckhard von Zengen

Alım:

Rehber ücretsiz olarak
www.integrationsbeauftragte.de

veya

<http://www.berlin.de/sengessozv/auslaender/recht.html>
adreslerinden indirilebilir.

Diğer Bilgiler

Rehber Almanca, Türkçe, Rusça und İngilizce olarak
sunulmaktadır.

Baskı

Aralık 2004

SUNMA	6
I. AB-YURTTAŞI OLMAYANLAR İÇİN İKAMET OLANAKLARI	6
1. İkamet Amaçları	6
• <i>Yabancılar hangi amaçla Almanya 'da bulunabilirler?</i>	<i>6</i>
2. Almanya'da İkamet Etmek İçin İzin: İkamet İzni	6
3. Bir İkamet İzni İçin Gerekli Genel Koşullar	7
4. İkamet İznin'de Bulunan Çalışma İzni	8
• <i>İkamet İzni aldıktan sonra, ücretli bir işte çalışabilmek için, ayrıca Çalışma İdaresi 'nin verceği bir Çalışma İzni 'ne sahip olmak yükümlülüğündemisiniz?</i>	<i>8</i>
5. Eğitim İkameti	8
• <i>Eğitim amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz?</i>	<i>8</i>
• <i>Mesleki Eğitim Oturma İzni sahibi olan bir kişi olarak Yerleşme İzni alabiliyormuyum? .</i>	<i>9</i>
• <i>Mesleki eğitimden sonra ikamet imkanları.....</i>	<i>9</i>
• <i>Mesleki öğrenim süresi içinde bana başka bir amaç için Oturma İzni verilebilir mi?</i>	<i>9</i>
6. Kazanç Sağlayıcı Çalışmalar Amacıyla İkamet	9
• <i>Kazanç sağlayıcı serbest çalışmak amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz? ...</i>	<i>9</i>
• <i>Eğer nitelikli bir meslek eğitimi gerektirmeyen işte çalışmanız halinde Oturma İzni almanın imkanı varmıdır?</i>	<i>10</i>
• <i>Kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla verilmiş Oturma İzni ne kadar süreyle verilir?</i>	<i>10</i>
• <i>Yüksek nitelik sahibi olanlar için özel kurallar varmıdır?</i>	<i>10</i>
• <i>Kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz?</i>	<i>12</i>
• <i>Belirli ülkeler için özel kurallar</i>	<i>12</i>
7. Devletler Umumi Hukuku, İnsani Veya Politik Gerekçelerle İkamet	12
• <i>Kabul edilmiş sığınmacı olarak hangi İkamet İzni 'ni alırsınız?</i>	<i>12</i>
• <i>Size kontenjan sığınmacısı olarak hangi İkamet İzni verilir?</i>	<i>13</i>
• <i>İnsani gerekçelerle Oturma İzni almanın başka imkanları varmıdır?</i>	<i>13</i>
8. Aile Birleştirmesi	14
• <i>Alman vatandaşlarının aile mensuplarına hangi İkamet İzni verilir?</i>	<i>14</i>
• <i>Aile mensuplarınızın sonradan gelebilmeleri için, bir yabancı olarak hangi koşulları yerine getirmeniz gerekmektedir?</i>	<i>15</i>
• <i>Kendilerine geçici olarak tanınan koruma amacıyla verilen Oturma İzni sahibi olan yabancılar için hangi özellik geçerlidir?</i>	<i>15</i>
• <i>Oturma İzni olan hangi kişiler için aile birleştirmesi imkanı bulunmamaktadır?</i>	<i>16</i>
• <i>Eşiniz veya hayat arkadaşınız yanınıza sonradan nezaman gelebilir?</i>	<i>16</i>
• <i>Reşit olmayan çocuklarınız nezaman sizin yanınıza sonradan gelebilirler?</i>	<i>16</i>
• <i>Sonradan gelen aile mensuplarının şahsi oturma hakları nezaman oluşur?</i>	<i>17</i>
9. Almanya'ya Tekrar Dönme Hakkı	18
• <i>Genç yabancılar için</i>	<i>18</i>
• <i>Emekliler için.....</i>	<i>18</i>
10. Alman Vatandaşlığının Kaybından Sonraki İkamet İzni	18
11. Müsamaha Belgesi (Duldung) Sahibi Ve Göç Yasası	19
• <i>Göç Yasası Müsamaha Belgesi sahipleri için hangi değişiklikleri getirmektedir?</i>	<i>19</i>
12. Bir Süresiz Oturma Hakkı İçin Gerekli Koşullar (Yerleşme İzni)	19
II. AB-YURTTAŞLARININ VE ONLARIN AİLELERİNİN İKAMETLERİ	21
• <i>Hangi AB-Yurttaşlarının Almanya 'ya girmeye ve burada kalmağa hakları vardır? ...</i>	<i>21</i>
• <i>AB-Yurttaşlarının üçüncü dünya ülkelerindeki aile mensuplarının sonradan gelme hakları varmıdır?</i>	<i>22</i>

• Kazanç sağlamak amacıyla çalışmayanlar, emekliler ve öğrencilerin aile mensuplarının sonradan gelmelerinde hangi özellikler geçerlidir?	23
• Almanya'daki beş senelik bir ikamet neticesinde sizin özellikle korumalı bir ikamet hakkına sahip olduğunuzu biliyor musunuz?	23
• Sonradan üye olan ülkelerin vatandaşları için hangi özel durumlar bulunmaktadır? ..	23
III. ENTEGRASYON	24
• Bir entegrasyon kursu nedir?	24
• Nezaman bir entegrasyon kursuna katılabilirsiniz?	24
• Bir entegrasyon kursuna katılmak yükümlülüğündemisiniz?	26
• Sizin yükümlü olduğunuz halde, bir kursa katılmamanızın sizin için ne gibi tesirleri olabilir?	26
• Önceden beri Almanya'da yaşayan yabancılar bir entegrasyon kursunu ziyaret edebilirlermi?	27
• Bir entegrasyon kursuna katılma masrafları nelerdir?	27
• Entegrasyon kursuna katıldığınız hakkındaki belgenin ne gibi faydaları vardır?	27
IV. GÖÇ KANUNU'NUN GETİRDİĞİ DİĞER ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER	28
1. AET/Türkiye Bağlılık Sözleşmesi Çerçevesinde İkamet Hakkı	28
2. Vatandaşlık Hukuku'ndaki Değişiklikler	28
• Alman Vatandaşlığı'na alınmak için enönemli hukuki esasları nerede bulursunuz? ...	28
• Sizin başarı ile entegrasyon kurslarını bitirmiş olmanın Alman Vatandaşlığı'nı almakta tesirleri bulunmaktamıdır?	28
3. Alman Kökenli Göçmenler Ve Onların Aile Bireyleri İçin Değişiklikler	29
• Hangi genel yurda alınma koşulları bulunmaktadır?	29
• Yetkililik düzenlemesi ile ilgili olarak Kabul ve Belgelendirme İşlemleri'nde hangi değişiklikler bulunmaktadır?	29
• Hangi koşullar altında sizin aile mensuplarınızın sizin kabul bildirimize dahil edilebilirler?	29
• Sizin eşiniz ve çocuklarınız nezaman Alman Vatandaşlığı'nı alabilirler?	30
• Bir entegrasyon kursuna nezaman hakkınız bulunmaktadır?	30
• Hangi geçiş kuralları geçerlidir?	30
4. Göç Yasası Ve Zor Durum Komisyonu	31
• Göç Yasası, Berlin Eyaleti Zor Durum Komisyonu ile ilgili olarak, hangi değişiklikleri getirmektedir?	31
5. İltica Hukuku'ndaki Değişiklikler	32
• İltica Hukuku'nda neler düzeltilmiştir?	32
• İltica ile ilgili işlemlerde neler değişiyor?	32
V. İKAMETİN SONA ERMESİ	33
• Sizin İkamet İzni'niz nezaman geçersiz olur?	33
• Bir yabancı ne şartlarda sınır dışı edilir?	33
• Sınır dışı edilmeye karşı korunma ne zaman oluşur?	34
VI. GEÇİŞ KURALLARI	35
• Sizin şimdi bir Oturma Hakkı'nız veya bir süresiz Oturma İzni'niz bulunuyorsa, 1.1.2005 tarihinden sonra hangi İkamet İzni sahibi olacaksınız?	35
• Siz 1.1.2005 tarihinden önce bir süresiz Oturma İzni veya Oturma Hakkı için talepte bulunmuşsanız, hangi yasa geçerli olacaktır?	35
• Sizin 1.1.2005 tarihinden sonra Yerleşme İzni için bir talepte bulunmanız ve bundan evvel süreli bir Oturma İzni veya Özel İkamet İzni (Aufenthaltsbefugnis) sahibi olmanız durumunda hangi yasa geçerli olacaktır?	35

- Şimdi süreli bir Oturma İzni, Amaca Bağlı İkamet İzni (Aufenthaltsbewilligung) veya bir Özel İkamet İzni (Aufenthaltsbefugnis) sahibiyseniz, 1.1.2005 tarihinden sonra hangi İkamet İzni sahibi olacaksınız? 35
- Yabancılar için hukuksal önlemler hakkında 1.1.2005 tarihinden sonra yeniden karar verilecektir?..... 36
- Bir sözleşme sığınmacısının reşit olan bekar çocuğu için hangi özellikler geçerlidir? 36
- Sizin Çalışma İzni'niz ne olacaktır?..... 36

SUNMA

Göç Yasası 1.1.2005 tarihinde yürürlüğe girecektir. Yasa 15 maddeden oluşmaktadır. Ayrıcalık maddeler kısmen yeni yasaları içermekte, kısmen de halen yürürlükte olan yasaları değiştirmektedir. Sizin için hepsinden önemlisi Göç Yasası'nın 1. maddesini içeren İkamet Yasası'dır. İkamet Yasası, Yabancılar Yasası'nın yerini almaktadır ve sizin Almanya'daki ikametinizi ve haklarınızı ilgilendiren bir çok soruları düzenlemektedir. Diğer önemli düzenlemeler yeni yasanın 2. maddesinde yer almaktadır ki, bu madde Avrupa Birliği vatandaşlarının genel serbest dolaşımını (Serbest Dolaşım Yasası AB) içermektedir. Bu yasa olagelen İkamet Yasası/AEB isimli yasanın yerini alacaktır. Madde 3 ise İltica Usul Hukuku'nun değişikliklerini düzenlemektedir.

Birinci bölümde sizlere, en çok sorulan sorulara dayanarak, yeni Göç Yasası'nın ana hatları açıklanacaktır. İkinci bölümde sizin geçiş kuralları hakkında aydınlatılmanız ve hangi değişikliklerin sizi kişisel olarak ilgilendirdiği konusunda yönlendirilmeniz öngörülmüştür. Birçok ayrıntılar ancak, çoğunlukla henüz çıkarılmamış, hukuki kararname çerçevesinde düzenlenecektir.

I. AB-YURTTAŞI OLMAYANLAR İÇİN İKAMET OLANAKLARI

1. İkamet Amaçları

- *Yabancılar hangi amaçla Almanya'da bulunabilirler?*

Siz bir İkamet İzni'ni

- a) Federal Almanya Sınırları içine seyahat etmek amacıyla,
- b) öğrenim amacıyla (örneğin, üniversite veya lisan kursu ziyareti) – I. Bölümün 5. Noktasına bakınız,
- c) kazanç sağlayan bir işte çalışmak amacıyla (bu durum serbest meslek sahipleri ve ücretli çalışanlarla ilgilidir) – I. Bölümün 6. Noktasına bakınız,
- d) uluslar hukuku, insancıl veya politik gerekçelerle (örneğin, sığınmacı olarak) - I. Bölümün 7. Noktasına bakınız,
- e) ailevi gerekçelerle (örneğin, eşlerin veya çocukların sonradan gelmeleri) - I. Bölümün 8. Noktasına bakınız veya
- f) yasal olarak öngörülen özel ikamet hakları gerekçesiyle (örneğin, küçük çocuk olarak Almanya'da yaşamış olan yabancıların geri dönme hakkı) - I. Bölümün 9 ve 10. Noktalarına bakınız,

alabilirsiniz.

Gerekçesi olan durumlarda size bir başka amaç için ikamet izni verilebilir.

2. Almanya'da İkamet Etmek İçin İzin: İkamet İzinleri

- a) **Vize.** Bu vize transit seyahatler veya 3 aya kadar olan kısa kalmalar için **Schengen-Vizesi** şeklinde mevcuttur ve Schengen Uygulama Sözleşmesi koşulları çerçevesinde verilir. Bir Schengen-Vizesi ile bunun geçerlilik çerçevesinde turistik amaçla şu Schengen-Ülkelerinde kalabilirsiniz: **Belçika, Danimarka, Almanya, Finlandiya, Fransa, Yunanistan, İspanya, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Avusturya, Portekiz, İsveç ve İspanya.**

Almanya’da uzun süreli kalmalar için, ülkenizdeki Alman Yurtdışı Temsilcilikleri’nde talepte bulunabileceğiniz bir vizeye gereksiminiz vardır.

- b) **Oturma İzni** sınırlı olup, belirli ikamet amaçları çerçevesinde verilir. Süresi ilgili amaca göre belirlenir. Duruma göre oturma izninden çalışma hakkı oluşur.
- c) **Yerleşme İzni** sınırsız sürelidir ve çalışma hakkını içerir. Bu izin süresel ve bölgesel olarak sınırlandırılmamıştır ve yan hükümleri, bazı koşullar altında politik çalışmaların yasaklanabileceği veya kısıtlanabileceği hususları haricinde, içeremez.

Yukarıda belirtilen üç çeşit İkamet İzni’nin (Vize, Oturma İzni ve Yerleşim İzni) yanısıra iltica talebinde bulunanların iltica işlemleri süresince ikametleri için **Kalma Müsaadesi** (Aufenthaltsgestattung) ve **Ülkeden Sürmenin Ertelenmesi Hakkında Belge (Müsamaha Belgesi=Duldung)** verilmesi eskiden olduğu gibi bulunmaktadır. Müsamaha Belgesi bir ikamet sıfatı olmayıp, sadece yabancılar dairesinin ülkeden sürme işleminden tek taraflı olarak geçici bir süre için vazgeçtiğini gösterir. Müsamaha Belgesi sahibinin ülke dışına çıkma yükümlülüğünün varlığı devam etmektedir. Onların yurt dışına çıkmaları halinde Almanya’ya geri dönme hakları bulunmamaktadır.

Serbest dolaşım hakkı olan Avrupa Birliği yurttaşları, II. Bölüme bakınız, **İkamet Hakkı Belgesi**’ni res’en alırlar. Serbest dolaşım hakkı olan Avrupa Birliği yurttaşlarının Avrupa Birliği yurttaşı olmayan aile mensuplarına res’en **Oturma İzni-AB** verilir.

3. Bir İkamet İzni İçin Gerekli Genel Koşullar

Genel olarak bir İkamet İzni alabilmek için, kural olarak ilk önce aşağıdaki verilme koşullarını yerine getirmeniz gereklidir:

- a) Sizin geçerli bir pasaporta veya pasaport yerine geçer bir dökümana sahip olmanız gerekir,
- b) geçiminizin güvenlik altında olması gerekir,
- c) kimliğiniz ve tabiiyetiniz tesbit edilmiş olmalıdır,
- d) ülke dışına sürme gerekçesinin bulunmaması gerekir,
- e) ikametiniz Federal Almanya Cumhuriyeti’nin menfaatlerine zarar getirmemeli ve onları tehlikeye sokmamalıdır,
- f) sizin gerekli vize ile giriş yapmış olmanız ve İkamet İzni’nin verilmesi için ilgili bilgileri daha vize talebinde bulunurken sunmuş olmanız gereklidir,
- g) size karşı Almanya’ya giriş veya ikamet yasasının bulunmaması gereklidir,
- h) sizin aykırı düşen, halen devam etmekte olan bir iltica işleminizin bulunmaması gerekir, fakat sizin oturma izni verilmesine hakkınız olduğu durumlar bunun haricindedir.

Geçiminizin güvenlik altında olması, geçiminizi, buna hastalık sigortası da dahildir, kamu kaynaklarından yararlanmak zorunluğunda olmaksızın, kendiniz tarafından karşılanması durumudur.

Bunların dışında Almanya’ya **giriş** kurallarına uymak zorunluğundasınız.

Genel olarak her yabancıların Almanya’ya giriş yapması ve yurt içinde kalabilmesi için bir İkamet İzni’ne ihtiyacı vardır. Bunun genel olarak Almanya’ya gelmeden önce **vize** şeklinde **Almanya Yurtdışı Temsilcilikleri**’nden alınması gerekir. Bu temsilcilik Almanya Elçiliği veya bir Almanya Başkonsolosluğu olabilir. İlgili İkamet İzni’nin Almanya’da verilmesinde

aranan koşullar buralarda da geçerlidir. Vize yükümlülüğünden ayrı tutmalar ilerde bir hukuki kararnamede tesbit edilecektir.

Vize yükümlülüğünden diğer ayrı tutmalar Avrupa Hukuku esaslarından çıkmaktadır.

4. İkamet İznin'de Bulunan Çalışma İzni

- *İkamet İzni aldıktan sonra, ücretli bir işte çalışabilmek için, ayrıca Çalışma İdaresi'nin verceği bir Çalışma İzini'ne sahip olmak yükümlülüğündemisiniz?*

Hayır, şimdiye kadar olan çift izin işlemi şimdi bir onama işlemi ile kaldırılmıştır: Sizin İkamet İzni aldıktan sonra, Çalışma İzni talep etmek için, Çalışma İdaresi'ne başvurmanıza gerek kalmamaktadır. Bunun yerine sizin İkamet İzni'niz hangi kapsamda ücretli bir işte çalışabileceğiniz ve bunun negibi bir çalışma olabileceği hakkında bilgi vermektedir. Çalışma İdaresi eskiden olduğu gibi sizin iş piyasasına girişiniz hakkında karar vermek durumundadır, fakat bu işlem dahili olarak yürütülür.

Sizin sonradan gelen aile mensuplarınız için bir değişiklik oluşmuştur: Eskisine karşın, sizin sonradan gelen aile mensubunuzun Oturma İzni, eğer siz şahsen kazanç sağlayan bir işte çalışma hakkına sahipseniz, kendisine aynı şekilde ve hemen kazanç sağlayan bir işte çalışma hakkı tanımaktadır. Bu aynı zamanda sizin aile mensubunuzun iş piyasasına kısıtlamasız giriş hakkı olduğu anlamına gelmektedir.

Diğer taraftan, evlilik birliğinizin Federal Almanya sınırları içinde en azından iki sene sürmüş olması halinde, eşinizin kısıtlamasız çalışma hakkı doğmaktadır.

5. Eğitim İkameti

- *Eğitim amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz?*

Size eğitim amacıyla bir Oturma İzni

- a) bir devlet yüksek okulunda veya devlet tarafından tanınan bir yüksek okulda öğrenim yapmak için,
- b) öğrenim talebi için,
- c) bir lisan kursuna katılmak için ve
- d) ayrıcalı durumlarda okula gitmek için

verilebilir.

Size öğrenim talebi amacıyla bir Oturma İzni verilirse, bu Oturma İzni aynı zamanda, lisan kursu, öğrenim kolleji veya buna benzer, öğrenimi hazırlayıcı tedbirler için de geçerlidir.

Mesleki bir eğitim veya ihtisas yapmak amacı ile Almanya'da kalabilmek imkanı da bulunmaktadır. Fakat mesleki bir eğitim veya ihtisas yapabilmek için bir Oturma İzni'ni kural olarak sadece Çalışma Federal Acentası'nın muvafakati neticesinde veya mesleki eğitim ve ihtisas yapılmasının Çalışma Federal Acentası'nın muvafakatine gerek olmadığı hukuki kararname ile belirlenmiş olan durumlarda, alabilirsiniz Bu durum devletler arası sözleşmelerle düzenlenmiş olabilir.

Mesleki eğitim amacıyla Oturma İzni verilmesi resmi makamın takdirine kalmıştır ve bunun anlamı, sizin bu izini almağa hakkınızın olmadığı demektir.

Oturma İzni en fazla iki senelik bir süre için verilir ve bu sürenin bitiminde, ikametinin amacına uygun bir süre içinde ulaşılabileceği görülürse, kural olarak her iki senede bir uzatılır.

Mesleki eğitim yapmak üzere alınan mesleki eğitim izini esasında size toplam olarak 90 tam günü veya 180 yarım günü geçmemek üzere çalışma imkanı tanır. Siz ek olarak öğrenci işleri de yapabilirsiniz. Bu hak sizin Oturma İzni'nizde belirtilir.

- *Mesleki Eğitim Oturma İzni sahibi olan bir kişi olarak Yerleşme İzni alabiliyormuyum?*

Mesleki eğitim amacıyla alınan bir Oturma İzni sahibi olarak Yerleşme İzni alamazsınız. Mesleki eğitim ikameti anlamı ve amacı açısından sadece geçici bir süre içindir. Mesleki eğitim amaçlı bir Oturma İzni sahipleri beş seneyi doldurmaları halinde Yerleşme İzni alamazlar.

- *Mesleki eğitimden sonra ikamet imkanları*

Şimdiye kadar geçerli olan Yabancılar Yasası'ndan değişik olarak, öğreniminizi bitirdikten sonra artık Almanya'yı terketmek zorunluğunda değilsiniz. Yeni İkamet Yasası öğrenim amaçlı Oturma İzni'nizi Almanya'da işyeri bulabilmeniz için bir sene daha uzatma imkanı tanımaktadır.

Oturma İzni'nizin uzatılması için gerekli koşullar, sizin öğreniminizi başarı ile bitirmiş olmanızdır. Siz niteliğinize uygun, yabancılara açık olan, bir işyeri bulabilirsiniz, I. Bölüm 6. Noktaya bakınız, size kazanç sağlayıcı işte çalışmak üzere bir Oturma İzni verilebilir.

- *Mesleki öğrenim süresi içinde bana başka bir amaç için Oturma İzni verilebilir mi?*

Mesleki eğitim görmek üzere verilen bir Oturma İzni haricinde kural olarak –yani olağanüstü gerekçeler bulunmadıkça- başka bir amaç için Oturma İzni verilemez veya izininiz uzatılamaz.

Fakat yasal olarak hakkınız varsa, size bir başka amaçla Oturma İzni verilir. Örneğin sizin ailevi gerekçelerle bir Oturma İzni almak hakkınızın bulunması durumları.

6. Kazanç Sağlayıcı Çalışmalar Amacıyla İkamet

Kazanç sağlayıcı çalışmalar altında her serbest çalışma ve her çalıştırılma, yani ücret karşılığı çalışma, anlaşılır. Ücret karşılığı çalışmanızın anlamı, her zaman sizin başka bir kişinin talimatları çerçevesinde ve size talimatlar veren bir başka kişinin organizasyonuna bağlı olarak çalıştığınız durumlardır. Temel kural olarak: İşçi iseniz, serbest çalışmıyorsunuz demektir.

- *Kazanç sağlayıcı serbest çalışmak amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz?*

Kural olarak aşağıdaki koşullar çerçevesinde bir Oturma İzni alabilirsiniz:

- a) Sizin arzu ettiğiniz çalışma nitelikli bir meslek öğrenimini gerektirmektedir ve siz bu mesleki niteliklere sahipsiniz,
- b) siz somut bir işyeri teklifi ibraz edebilirsiniz,

- c) sizin meslek grubunuz için hukuki kararname ile Oturma İzni verilmesi öngörülmüştür ve
- d) Çalışma Federal Acentası çalıştırılmanıza muvafakat eder.

Çoğunluklu durumlarda Çalışma Federal Acentası muvafakatini ancak, öncelik tanınan işçilerin, herşeyden önce Almanların, AB-Yurttaşları'nın ve İzlanda, Liechtenstein ve Norveç yurttaşlarının (Avrupa Ekonomik Bölgesi Üyeleri¹) mevcut olmaması halinde verir.

Çalışma Federal Acentası ayrıca, yabancıların çalıştırılması neticesinde iş pazarında bunun olumsuz tesirlerinin oluşup, oluşmadığını inceler. Muvafakat edilmesi için gerekli koşullardan diğer biri de, yabancı işçinin aynı nitelikteki Alman işçilerden daha uygunsuz koşullarda çalıştırılmamasıdır.

İstisnalar

Eğer çalıştırılmanız bir hukuki kararname gereğince muvafakat verilmesini öngörmüyorsa, siz Çalışma Federal Acentası'nın muvafakati olmaksızın bir Oturma İzni alabilirsiniz. Bunlar iş pazarına olumsuz etkilerinin olması beklenmeyen, diğer işçiler tarafından yapılması olanaksız olan bireysel yetkililik gerektiren çalışmalardır. Bu durum örneğin misafir ilim adamları, sanatkarlar ve Federal Lig'de oynayan mesleki futbolcularda olduğu gibidir.

İstisnالی olarak Oturma İzni, takdir yetkisi yolu ile çalıştırılmaları **hukuki kararname ile tesbit edilmemiş** olan **meslek grupları** için de verilebilir. Fakat bu durumlarda, yabancıların çalıştırılmasında kamusal, özellikle bölgesel, ekonomik veya iş pazarı politikasını içeren menfaatlerin sözkonusu olması gerekmektedir.

- *Eğer nitelikli bir meslek eğitimi gerektirmeyen işte çalışmanız halinde Oturma İzni almanın imkanı varmıdır?*

İlgilendiğiniz çalışmanın nitelikli bir meslek eğitimi gerektirmemesi durumunda, Oturma İzni ancak bu çalışmanın yapılmasına devletler arası sözleşmeler veya hukuki kararname ile (örneğin, sezon işçilerinde veya fabrika sözleşmeli elemanlarında olduğu gibi) müsaade edilmiş olması halinde verilir.

- *Kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla verilmiş Oturma İzni ne kadar süreyle verilir?*

Oturma İzni sadece süreli olarak verilir. Bu süre her bir çalışmanın cinsine göre ve/veya ikamet hukukun müsaade edilen en uzun süresine göre ayarlanır ve Oturma İzni'ndeki kayıttan anlaşılır.

- *Yüksek nitelik sahibi olanlar için özel kurallar varmıdır?*

Yüksek nitelik sahibi yabancılar yukarıda belirtilen koşullarla bir Oturma İzni alabilirler. Belirli durumlarda ikamet hemen başında bir **Yerleşme İzni** verilebilir.

¹ Avrupa Ekonomik Bölgesi (AEB) üyeleri, bütün AB-Ülkeleri, İzlanda, Liechtenstein ve Norveç'tir.

Buna örneğin sizin

- özel mesleki bilgilere sahip bilim adamı olarak,
- yüksek mevkili görevde olan bir öğretim üyesi veya ilimsel eleman olarak,
- yasal hastalık sigortasının aidat ölçüsü sınırının en aşağı iki misline eşit bir kazancı olan, özel meslek tecübesi olan bir uzman veya yönetim personeli olarak

çalışmanız halinde olanak vardır.

Bunların dışında aşağıdaki koşulların yerine gelmiş olması gerekir:

- a) Eğer hukuki kararname veya ülkeler arası sözleşmelerle başka kurallar oluşturulmamış ise, Çalışma Federal Acentası'nın Yerleşme İzni'nin verilmesine muvafakat etmesi gerekmektedir.
- b) Federal Almanya Cumhuriyeti'ndeki yaşam münasebetlerine entegre ve geçimin devlet yardımı almaksızın güvenlik altında olduğu varsayımının gerekçelerinin bulunması gerekmektedir.
- c) Eğer Eyalet Dairesi, Yerleşme İzni'nin verilmesinin kendilerinin muvafakati çerçevesinde yapılmasına karar verirse, Eyalet Dairesi'nin muvafakatının verilmiş olması gerekir.

Fakat Yerleşme İzni'nin verilmesi hak çerçevesinde olmayıp, resmi makamın takdirine bağlıdır.

- *Kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla ne zaman bir İkamet İzni alabilirsiniz?*

Eğer kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla Almanya’da kalmak istiyorsanız, aşağıdaki koşulların yerine gelmiş olması halinde bir Oturma İzni alabilirsiniz:

- a) Üstün bir ekonomik menfaatin veya özel bir bölgesel ihtiyacın bulunması gerekir,
- b) çalışmanın ekonomiye olumlu tesirde bulunacağı beklentisini yaratmalıdır ve
- c) bu çalışmanın tatbikinin finansmanının şahsi sermaye veya bir kredi teminatı ile teminat altına alınmış olması gerekmektedir.

Kural olarak an aşağı bir milyon Euro yatırım yaparsanız ve on işyeri oluşturursanız koşullar oluşmuştur. Eğer bu durum oluşmamış ise, buna karşın, ilgili ticari tasarınızın taşıma kabiliyetinin, sizin ticari tecrübenizin, yatırılan sermayenin yüksekliğinin, çalışma ve meslek öğrenimi durumuna olumlu tesirinin ve yenilikler ile araştırmalar hakkındaki katılımlarınızın olumlu bir değerlendirmesi neticesinde, bir Oturma İzni verilebilir. Değerlendirmeye planlanan çalışmanın yapılacağı yerdeki uzman heyetler, yetkili meslek daireleri, kamusal-hukuksal meslek temsilcilikleri ve mesleki izin için yetkili makamlar katılırlar.

Eğer siz 45 yaşından daha yaşlıysanız, ayrıca –Oturma İzni için diğer bir koşul olarak- uygun bir emeklilik bakımınızın var olduğunu kanıtlamanız gerekir.

Avantajınız:

Ticari düşüncelerinizi başarılı bir şekilde gerçekleştirebilirseniz ve geçiminiz teminat altına alınmışsa, talep üzerine –sürekli ikamet ile ilgili esas kurallardan sapmak üzere- henüz üç sene (beş sene yerine) sonra bir Yerleşme İzni alabilirsiniz.

- *Belirli ülkeler için özel kurallar*

Azami tercih veya iyiniyet kuralları içeren dostluk, ticari ve yerleşme sözleşmeleri gerekçeleri ile –yukarıda belirtilen koşullardan sapmak üzere- sizin aşağıda adı geçen ülkelerin tabiiyetine sahip olmanız halinde, size kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla, bir Oturma İzni verilebilir:

Dominik Cumhuriyeti
Endonezya
Iran
Filipinler

Sri Lanka
Japonya
Amerika Birleşik Devletleri

Bulgaristan und Romanya tabiiyeti sahipleri ülkeleri ile AB arasındaki iki taraflı asosyasyon sözleşmesi çerçevesinde kazanç sağlamak üzere serbest bir işte çalışmak amacıyla veya bir şirketin kurulması ve yönetilmesi amacıyla bir Oturma İzni alabilirler. Fakat bu Oturma İzni iş pazarına girişe imkan yaratmaz.

7. Devletler Umumi Hukuku, İnsani Veya Politik Gerekçelerle İkamet

- *Kabul edilmiş sığınmacı olarak hangi İkamet İzni’ni alırsınız?*

Eğer sizin **sığınma hakkı olan kişi** olarak kabul edilmeniz 1.1.2005 tarihinden sonra oluşmuş ise, şimdiye kadar geçerli hukuktan farklı olarak artık süresiz İkamet İzni almayacak, bunun yerine bir (sürelî) Oturma İzni alacaksınız.

Eğer siz 1.1.2005 tarihinden sonra sığınmacı olarak kabul edilmişseniz, sizde İkamet Yasası'nın² 60. maddesinin 1. fıkrasının 1. bendi gereği olan koşulların bulunması gerekçesiyle (**Konvansiyon Sığınmacısı**) size bir Oturma İzni verilir.

Bu her iki durumla bağlantılı Oturma İzni size çalışma hakkı tanır. Üç senelik Oturma İzni sahipliği neticesinde size, eğer Sığınmacılar ve Göçmenler Federal Dairesi (eski adıyla Yabancı Sığınmacıların Tanınması Federal Dairesi) yabancılar dairesine sizin sığınma hakkı olan kişi veya konvansiyon sığınmacısı olarak kabul edilmeniz iptali veya geri alınması durumunun olmadığını bildirmesi üzerine, bir Yerleşme İzni verilir.

- *Size kontenjan sığınmacısı olarak hangi İkamet İzni verilir?*

Yeni gelen **Kontenjan Sığınmacıları**'na şu anda eskiden olduğu gibi bir Yerleşme İzni verileceğinden hareket edilmektedir. Şimdiye kadar olduğu gibi kontenjan sığınmacıları için İkamet İzni ikamet yeri sınırlandırılması ile donatılabilir.

- *İnsani gerekçelerle Oturma İzni almanın başka imkanları var mıdır?*

Bir yabancıya yabancı bir ülkeden kabulü için devletler hukuku bağlantısındaki veya acil insani gerekçelerle bir Oturma İzni verilebilir.

Bir Federal Eyaletin en yüksek makamı İçişleri Bakanlığı ile karşılıklı anlaşma neticesinde devletler hukuku bağlantısındaki veya insani gerekçelerle veya Federal Almanya Cumhuriyeti'nin politik menfaatlerinin korunması için, belirli ülkelere gelen yabancılar veya belirli yabancılar gruplarına Oturma İzni verilmesi talimatını verebilir (bunun tabiri, eski durumların düzenlenmesi).

Zor Durum Komisyonu'nun talebi üzerine en yüksek makam (Berlin'de İçişleri Senato İdaresi) yurt dışına çıkmak zorunluğunda olan bir yabancıya bunun bir **zor durumu** gerekçesiyle, bu kişinin yasada öngörülen verilme veya uzatma koşullarını yerine getirmemesine karşın, yabancılar dairesi tarafından bir Oturma İzni verilmesi veya Oturma İzni'nin uzatılması talimatını verebilir. Fakat buradaki koşul acil insani ve şahsi gerekçelerin yabancı'nın Federal Almanya Cumhuriyeti sınırları içinde kalmağa devam etmesinin haklı gerekçelere dayanmasıdır. Kural olarak bir yabancı'nın ağır suçlar işlemesi neticesinde kenmdisine bir Oturma İzni verilmesi olanaksız olacaktır. İşlemler için IV. Bölüm 4. Noktaya bakın.

Size aynı zamanda, eğer Avrupa Birliği Meclisi'nin bir kararı gerekçesiyle **geçici olarak koruma** verilmesi halinde, bir Oturma İzni verilir.

Bedeni ve hayati tehlike gerekçesiyle size karşı yasal yurt dışına sürme yasağı bulunması halinde, size bir Oturma İzni verilmelidir.

² İkamet Yasası'nın 60. mad. 1. fık. 1. bendi: „Sığınmacıların Hukuki Statüsü hakkındaki 28 Temmuz 1951 tarihli sözleşmenin tatbikinde, bir yabancı hayatının ve hürriyetinin, onun ırkı, dini, tabiiyeti, bir sosyal gruba aitliği veya politik inaçları gerekçeleriyle tehlike altında olduğu bir ülkeye sürülemez.“

Sizin Federal Almanya Cumhuriyeti sınırları içinde kalmanızı gerektiren **acil insani veya şahsi gerekçelerin** veya **Federal Almanya Cumhuriyeti'nin büyük ölçüde kamu menfaatlerinin** bulunduğu sürece, size geçici bir süre için Oturma İzni de verilebilir. Acil şahsi durumlar, örneğin sizin ülkenizde yapılmasına imkan olmayan bir ameliyatın yapılmasının veya ağır bir hastalık geçiren aile mensubunuza bakmanızı gerektiren durumlardır. Federal Almanya Cumhuriyeti'nin büyük ölçüde kamu menfaatleri, örneğin sizin önemli bir mahkeme davasında şahit olarak ifade vermenizin gerekli olması gibi, durumlarda bulunmaktadır. Oturma İzni ilk önce en fazla altı ay için verilir. Eğer şimdiye kadar yasal olarak 18 ay Almanya'da bulunmaktaysanız, size geçerlilik süresi üç seneye kadar olan bir Oturma İzni verilebilir. Aile mensuplarının sonradan getirilmesi imkan dahilinde değildir.

Size, icra kabiliyeti olan yurt dışına çıkma yükümlülüğünüz olduğu halde, sizde **ülkeden sürülme engelleri bulunduğu**ndan dolayı, yurt dışına çıkmanıza imkan olmadığı durumda da bir Oturma İzni verilebilir. Burada şu koşulları yerine getirmeniz gerekmektedir:

- İcra kabiliyetli yurt dışına çıkma yükümlülüğünüz bulunmaktadır,
- yurt dışına çıkmanız **hukuki veya gerçekcil gerekçelerle** imkansızdır,
- yurt dışına çıkma engelleri belirli bir sürede ortadan kalkmayacaktır ve
- yurt dışına çıkma engellerinin oluşmasında sizin suçunuz yoktur.

Bir hukuki durum, örneğin bir yetkili mahkemenin sizin ülkeden sürülmenizin geriye atılması talimatını verirse veya savcılık ülkeden sürülmeniz için gerekli muvafakati vermekten kaçınırsa, oluşur. Sizin ülke dışına çıkmanızın geçekcil olarak imkansız olması, örneğin sizi hiç bir ülkenin kabul etmemesi veya ağır hastalığınız gerekçesiyle seyahat edecek durumunuzun olmaması, halleridir.

8. Aile Birleştirmesi

Evvelce Yabancılar Yasası'nda olduğu gibi, sadece eşler ve küçük çocuklar sonradan Almanya'ya gelebilirler. Kayıtlara geçmiş eşcinsiyetli hayat arkadaşları için aile birleştirilmesi kuralları da buna uygun olarak geçerlidir. Bunların haricindeki aile mensuplarının sonradan gelmeleri şimdiye kadar olduğu gibi resmi makamın takdirine bağlıdır ve olağanüstü bir zor duruma sebebiyet vermemek için müsaade edilebilir.

- Alman vatandaşlarının aile mensuplarına hangi İkamet İzni verilir?*

Size bir Oturma İzni verilmesine, eğer

- bir Alman vatandaşının eşiyse veya
- bir Alman vatandaşının reşit olmamış, bekar çocuğusanız veya
- Alman vatandaşı reşit olmamış, bekar bir çocuğun velayet hakkı olan ebeveynlerinden birisiyseniz

ve sizin Alman vatandaşı olan aile mensubunuzun sürekli ikametinin Almanya'da olması halinde, yani burada yaşaması halinde, hukuki hakkınız bulunmaktadır.

Yabancılar dairesi size, reşit olmamış Alman vatandaşlığı sahibi çocuğunuzun velayet hakkına sahip olmadığınız halde, çocuğunuzla bir ailevi beraberlik durumunda –yani kayyım ve bakım bereberliği olarak- Almanya'da birlikte yaşıyorsanız, bir Oturma İzni verebilir.

Geçiminizin teminat altında olduğunu ispat etmeniz gerekmemektedir.

Bu Oturma İzni verildiği tarihten itibaren sizin çalışma hakkınız olduğu kaydını içerir.

Sizin üç seneden beri Oturma İzni sahibi olmanız halinde, eğer Alman vatandaşı olan eşinizle ailevi müşterek yaşam devam ediyorsa, sizin ülkeden sürülme gerekçesinin bulunmuyorsa ve basit bir şekilde Almanca olarak anlaşma yeteneğiniz varsa size kural olarak bir Yerleşme İzni verilir.

- *Aile mensuplarınızın sonradan gelebilmeleri için, bir yabancı olarak hangi koşulları yerine getirmeniz gerekmektedir?*

Siz

- a) bir Oturma İzni sahibisiniz veya
- b) bir Yerleşme İzni sahibisiniz ve
- c) yeterli ikamet olanaklarına sahipsiniz.

Sizin sonradan gelen aile mensubunuz, aile birleştirmesi ile ilgili talimatların başka düzenlemeler içermemesi halinde, ikamet ve Almanya'ya giriş için genel koşulları yerine getirmelidir, 1, Bölümün 3. Noktasına bakınız.

Eğer siz aile mensuplarınızın veya birlikte yaşadığınız akrabalarınızın geçimlerini sağlamak üzere sosyal yardım alıyorsanız, aile mensuplarınıza Oturma İzni verilmeyebilir. Bu durum sığınmacılık hakkı olanlar, kontenjan sığınmacıları ve insani sebeplerle bir Yerleşme İzni sahibi olan kişiler için geçerli değildir. Eğer bu gruptan birisine dahilseniz, eşinizin veya hayat arkadaşınızın ve reşit olmayan çocuklarınızın aile birleşimine, sizin ikamet yerinizin yeterli olmaması veya onların geçimlerini teminat altına almağa imkanınızın bulunmaması halinde dahi, izin verebilir.

Eğer size bir Oturma İzni

- a) sizin **devletler hukuku ile ilgili veya acil insani gerekçelerle** yurt dışından gelmeniz kabul edildiyse veya
- b) **en yüksek Eyalet Makamı tarafından verilen kararlar burada kalmanıza izin verilmişse** veya
- c) sizin **ülkeden sürülme yasağının tebit edilmesi neticesinde korunma durumundan faydalanmanız** halinde,

verilmişse, yabancılar dairesi sizin aile mensuplarınıza, devletler hukuku ile ilgili veya acil insani gerekçelerin bulunması veya Federal Almanya Cumhuriyeti'nin politik menfaatlerinin korunmasının gerekmesi durumunda, bir Oturma İzni verebilir.

- *Kendilerine geçici olarak tanınan koruma amacıyla verilen Oturma İzni sahibi olan yabancılar için hangi özellik geçerlidir?*

Eğer bu gruba dahilseniz, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde, eşinizi, reşit olmayan çocuklarınızı, ve eşinizin reşit olmayan çocuklarını sonradan yanınıza getirme hakkına sahip olursunuz:

- a) Ailevi müşterek yaşamınızın gelinen ülkede öncede oluşmuş ve göç durumuyla ortadan kalkmış olması gereklidir ve
- b) aile mensubunuzun Avrupa Birliği üyesi bir başka ülke tarafından üstlenilmiş olması gerekmektedir. Onun Avrupa Birliği haricinde bulunması halinde, kendisinin korunmaya muhtaç olması gerekmektedir.

Oturma İzni verilmesi için gerekli genel koşulların, 1. Bölümün 3. Noktasına bakınız, bulunması şartı aranmaz. Yanına gelinecek yabancıyı diğer yabancı aile mensupları veya yanında yaşayan mensupları için sosyal yardıma muhtaç durumda olmasının burada bir sakıncası yoktur.

Sonradan gelen aile mensuplarına aynı şekilde geçici olarak tanınan koruma amacıyla Oturma İzni verilir.

- *Oturma İzni olan hangi kişiler için aile birleştirmesi imkanı bulunmamaktadır?*

Bir Oturma İzni

- a) insani veya şahsi gerekçelerle veya kamunun büyük menfaatleri gerekçesiyle geçici bir ikamet gerekçesiyle veya
- b) sadece ülke dışına seyahatinin imkansız olduğu gerekçesiyle

Oturma İzni verilmiş kişilerin aile mensuplarını sonradan getirmelerine müsaade edilmez.

- *Eşiniz veya hayat arkadaşınız yanınıza sonradan ne zaman gelebilir?*

Eşinizi veya hayat arkadaşınızı sonradan getirme hakkınız ancak Ein Rechtsanspruch auf Ehe- bzw. Lebenspartnernachzug besteht für Sie, wenn

- a) sizin bir **Yerleşme İzni** sahibi olmanız halinde veya
- b) sizin **sığınma hakkı olan kişi** veya **sözleşme sığınmacısı** olarak bir İkamet İzni sahibi olmanız halinde veya
- c) sizin **beş seneden** beri bir **Oturma İzni** sahibi olmanız halinde veya
- d) sizin bir İkamet İzni sahibi olmanız, sizin Oturma İzni aldığınızda evli durumda olmanız ve Oturma İzni'nizin tahminen en az bir sene süreli olması halinde bulunmaktadır.

Bu koşulları yerine getirmemenize karşın yabancılar dairesi eşinize veya hayat arkadaşınıza Oturma İzni verebilir, fakat buna hakkınız bulunmamaktadır.

- *Reşit olmayan çocuklarınız ne zaman sizin yanınıza sonradan gelebilirler?*

Çocukların Almanya'ya gelebilme yaşı indirilmemiştir. Çocukların 12. yaşgününe kadar getirilebilmesi izin verilmesi hakkında yapılan teklifler dikkate alınmamıştır.

Bir Yerleşme İzni veya Oturma İzni bulunan **iltica hakkı sahiplerinin** ve **Cenevre Sığınmacılar Sözleşmesi çerçevesindeki sığınmacıların** çocukları için onların **18. yaşını dolduruncaya kadar** sonradan getirilme hakları bulunmaktadır. Bu gruplara ait kişilere, geçimlerinin teminat altına alınmamış olması ve de yeterli ikamet olanağının bulunmaması halinde dahi, bir Oturma İzni verilmesi imkan dahilindedir.

Henüz 16. yaşlarını doldurmamış bulunan reşit olmayan, bekar çocuklar için, bunların her iki ebeveynlerinin veya velayete tek başına sahip olan ebeveyninin bir Oturma İzni veya

Yerleşme İzni sahibi olması halinde, Oturma İzni alma hakkı bulunmaktadır. Çocuğun 16. yaşını doldurmuş fakat 18. yaşını doldurmamış olması halinde, aşağıda belirtilen diğer koşulların yerine getirilmesi neticesinde, kendisinin aynı şekilde hakkı bulunmaktadır:

- a) ya çocuğun ebeveynleri ile birlikte yaşamının merkezi noktasını Federal Almanya Cumhuriyeti'ne taşıması veya
- b) çocuk Almanca Lisani'nı iyi bilmesi veya
- c) çocuğun şimdiye kadar olan eğitimi ve yaşam ortamı gerekçesiyle, buradaki yaşam ortamına uyum sağlayabileceğinin teminat altında olduğu belirtilerinin var olduğunun görünürlüğü gerekmektedir.

Hak sahibi olduğu durumlar haricinde yabancılar dairesi reşit olmayan çocukların sonradan getirilmesine, somut olayda özellikle zor bir durumun oluşmasından kaçınmak gerekçesiyle, izin verebilir. Burada çocuğun esenliği ve ailevi durum dikkate alınır.

Federal Almanya Cumhuriyeti sınırları içinde doğan çocuklara, annenin bir Oturma veya Yerleşme İzni sahibi olması durumunda, re'sen bir Oturma İzni verilir.

- *Sonradan gelen aile mensuplarının şahsi oturma hakları ne zaman oluşur?*

Evlilik birliğinin ortadan kalkması durumunda, İkamet Yasası'na göre

- a) evlilik birliğinin Almanya'da hukuki olarak enaz iki sene sürmüş olması halinde,
- b) evlilik birliğinin Almanya'da sürmekteyken diğer eşin vefat etmiş olması halinde veya
- c) evlilik birliğinin Almanya'da hukuki olarak enaz iki sene sürmüş olmamasına karşın, zor bir durumun oluşmasından kaçınmak gerekçesiyle, eşin ikametinin devamına olanak yaratılması durumunda ve
- d) diğer eşin yukarıda belirtilen ilgili koşulun oluşması esnasında Oturma İzni veya Yerleşme İzni sahibi olması durumunda

eşlerin bir şahsi oturma hakkı bulunmaktadır.

Bu durumlarda eşin, ekonomik durumuna bağlı olmaksızın, Oturma İzni'nin bir sene için uzatılmasına hakkı vardır. Bunu takip edecek uzatmalar onun geçiminin teminatına bağlı olarak yapılabilir.

Hayat arkadaşları da, aynı koşullar altında, aynı şekilde bir şahsi ikamet hakkı sahibidirler. Zor Durum Düzenlemesi c) şimdiye kadar sadece evlilikten oluşan yaşam birlikleri için geçerlidir.

Şahsi ikamet hakkı çerçevesinde verilen Oturma İzni kazanç sağlamak amacıyla bir çalışma yapmaya hak tanır.

Eğer çocuğunuz 16. doğum gününe kadar beş senedir bir Oturma İzni sahibiyse, ona bir Yerleşme İzni olarak şahsi ikamet hakkı verilir. Yerleşme İzni sonradan getirilen çocuğunuza

- a) kendisinin onsekiz yaşını doldurmuş ve beş senedir bir Oturma İzni sahibi olması durumunda,
 - b) yeterli derecede Almanca bilmesi durumunda ve
 - c) geçiminin teminat altında olması durumunda
- da verilir.

Çocuğunuzun bitiminde diploma alacağı bir eğitim yapması halinde son koşuldan feragat edilir.

9. Almanya'ya Tekrar Dönme Hakkı

- *Genç yabancılar için*

Eğer küçük çocuk olarak alışagelmış ikametiniz (sürekli olarak) hukuki olarak Almanya'da oluşmuşsa, sizin –şimdiye kadar Yabancılar Yasası'nda düzenlendiği gibi- bir Oturma İzni almağa,

- a) Almanya'dan çıkmadan önce burada sekiz sene yaşamış ve altı sene bir okulu ziyaret etmiş olmanız durumunda,
- b) geçiminizin, şahsi kazanç getiren çalışmanızla veya Almanya'da yaşamakta olan bir şahıs tarafından verilen, beş sene için sizin geçiminizi teminat altına aldığı belirten Bakım Yükümlülüğü ile teminat altına alınması durumunda ve
- c) Almanya'ya geri dönüş talebinin 15. yaşın bitiminden sonra, fakat 21. yaşın bitiminden önce yapılması durumunda,

hakkınız vardır.

Sizin Almanya'yı terkettiğiniz zaman ülkeden atılmış veya ülkeden atılma durumunun oluşmuş olması halinde, yabancılar dairesi size Oturma İzni vermektan kaçınabilir. Bu durum ülkeden atılma gerekçesinin oluşması veya –eğer siz henüz onsekiz yaşını doldurmamışsanız- sizin Almanya'daki bakımınızın teminat altında olmaması durumunda da geçerlidir.

Eğer siz gerekli (ön) ikamet sürelerini doldurmamışsanız veya dilekçe verme süresini geçirmişseniz, size zor bir durumun oluşmasından kaçınmak gerekçesiyle, sizin Almanya'ya dönüşünüze takdir yoluyla izin verilebilir. Ön ikamet ve Almanya'daki okul ziyaretinin yasaca belirtilen minimum süresinden, sizin tanınan bir okulu Almanya'da diploma olarak bitirmeniz durumunda feragat edilebilir.

Oturma İzni size çalışma hakkı tanır.

- *Emekliler için*

Eğer Almanya'yı terketmeden önce Almanya'da hukuki olarak en az sekiz sene yaşamışsanız ve bir Alman Kurumu'ndan geçiminizi teminat altına alacak emekli maaşı alıyorsanız, kural olarak sizin Almanya'ya dönüşünüze izin verilir.

10. Alman Vatandaşlığının Kaybından Sonraki İkamet İzni

Sizin Alman Vatandaşlığı'nı ne zaman kaybedeceğiniz Vatandaşlık Yasası'nda düzenlenmiştir. Bu durum örneğin, sizin iki vatandaşlık sahibi olmanız ve 18. doğum gününüzde seçme kararınızı Alman Vatandaşlığı'na karşı vermiş olmanız halinde oluşur. Sizin belirli şartlar altında Alman Vatandaşlığı'nın kaybından sonra,

- a) Alman Vatandaşlığı'nın kaybı esnasında beş seneden fazla bir süredir Almanya'da Alman olarak yaşamış olmanız durumunda, **Yerleşim İzni** ve

b) Alman Vatandaşlığı'nın kaybında bir senedir Almanya'da yaşamış olmanız durumunda, **Oturma İzni**

almağa hakkınız vardır.

Eğer siz Alman Vatandaşlığı'nı kaybettiğinizde dış bir ülkede yaşamaktaysanız, yeteri kadar Almanca bilmeniz durumunda, size bir Oturma İzni verilebilir. Fakat bu durumda Oturma İzni almağa hakkınız bulunmamaktadır.

Bir Oturma İzni almak için bunun haricinde yerine getirilmesi gerekli koşullara da, I. Bölümün 3. Noktasına bakın, sahip olmanız gerekir.

Eğer genel koşulları yerine getiremezseniz, fakat özel bir durumun varlığı durumunda, yabancılar dairesi bir istisna yapabilir ve size Oturma İzni verebilir. Fakat sizin buna hakkınız sözkonusu değildir..

Alman Vatandaşlığı'nı kaybettiğinizi öğrendikten sonra bir Oturma veya Yerleşme İzni için dilekçe vermeğe altı ay vaktiniz bulunmaktadır. Lütfen bu sürenin geçmemesine dikkat ediniz! Yabancılar dairesinin bu dilekçeniz hakkında karar vermesine kadar Almanya'daki ikametinize izin verilir. Eğer bu süreyi geçirirseniz ve dilekçenizi gecikmiş olarak verirseniz, sizin ülke dışına sürülmeniz yabancılar dairesinin kararına kadar ertelenir, yani size bir Müsamaha Belgesi (Duldung) verilir.

Alman Vatandaşlığı'nın kaybindan sonra, yabancılar dairesinin kararına kadar çalışmanıza izin verilir. Bir Oturma İzni alırsanız, bu izin size çalışma hakkı tanır. Bu durum Oturma İzni'ne kayıtlanır. Size bir Yerleşme İzni verilmesi halinde çalışma hakkınız zaten bulunmaktadır.

11. Müsamaha Belgesi (Duldung) Sahibi Ve Göç Yasası

- *Göç Yasası Müsamaha Belgesi sahipleri için hangi değişiklikleri getirmektedir?*

1.1.2005 tarihinden önce verilen Müsamaha Belgesi (Duldung) önceleri bitimine kadar geçerlidir. Yani bu süre içinde ülke dışına sürülmeniz ertelenmiş demektir. Müsamaha Belgesi'nin süresinin bitmesi halinde, yabancılar dairesi sizin ikametiniz hakkında yeniden karar verir. Zincirleme müsamaha yeni İkamet Yasası ile kaldırılmış olacaktır. Bu gerekçeyle bir Müsamaha Belgesi sahibine, ülkeden sürülmenin 18 aydır ertelenmiş olması ve Müsamaha Belgesi sahibinin kusuru olmaksızın seyahat edememiş olması durumlarında, bir Oturma İzni verilecektir.

Yurt dışına çıkışınızı **kusurlu** olarak engellemeniz, örneğin yanlış bilgiler vermeniz veya kimliğinizi veya tabiiyetinizi doğru olarak bildirmedığınız durumlarda oluşur. Eğer yabancılar dairesi sizden vatana dönüş belgelerini çıkartmanızı talep etmişse ve siz bu durum bağlantısında emek sarfetmemişseniz, size Oturma İzni verilmez. Oturma İzni önce altı ay için verilir. Sizin Almanya'da hukuki olarak 18 aydan fazla kalmış olmanız halinde, size geçerliliği üç seneye kadar olan bir Oturma İzni verilir.

Aile birleştirmesine imkan yoktur.

12. Bir Süresiz Oturma Hakkı İçin Gerekli Koşullar (Yerleşme İzni)

Yerleşme İzni süresiz olup, size çalışma hakkı tanır. Bu izin süresel ve yerel olarak sınırsızdır ve bazı koşullar altında politik çalışmaların yasaklanması veya sınırlandırılması haricinde, ek koşullarla sınırlandırılmaz.

Size bir Yerleşme İzni verilmesine,

- a) beş senedir Oturma İzni sahibi olmanız durumunda,
- b) geçiminizin teminat altında olması durumunda,
- c) sizin yasal emeklilik sigortasına en az altmış ay zaruri veya gönüllü aidatlar ödemiş olmanız veya buna denk olacak hakları kazanmak için bir sigorta veya bakım kurumuna veya bir sigorta şirketine ödemeler yaptığınızı kanıtlanmanız durumunda,
- d) sizin son üç sene içinde, kasıtlı olarak işlenmiş bir suç gerekçesiyle, en az altı aylık hapis veya en az 180 günlük para cezasına çarptırılmamış olduğunuz durumlarda,
- e) işçi olmanız halinde, çalışmanıza izin verilmiş olunması durumunda,
- f) sizin kazanç sağlamak amacıyla sürekli çalışmanız için gerekli izinlerin sahibi olmanız durumunda,
- g) sizin yeteri kadar Almanca bilmeniz ve –bu yenidir- Almanya’daki Hukuki ve Toplum Düzeni ve yaşam ilişkileri hakkında temel bilgiler sahibi olmanız durumunda ve
- h) sizin ve beraber yaşadığınız aile mensuplarının kullandığı yeterli ikamet olanaklarınızın olması durumunda,

hakkınız bulunmaktadır.

Aşağıdaki durumlarda, beş senelik Oturma İzni sahibi olmanın gerekliliğinin istisnaları geçerlidir:

İkametin başlamasından itibaren yüksek vasıflılara hemen bir Yerleşme İzni verilebilir, I. Bölümün, 6. Noktasının, 4. Sorusuna bakınız.

Gerekçesi

- kazanç sağlamak üzere serbest çalışmak olan,
- tanınmış sığınmacı statüsü olan veya
- bir Alman vatandaşının eşi olan

bir Oturma İzni’nin sahipleri üç sene sonra Yerleşme İzni alabilirler.

Devletler Hukuku, insanlık veya politik gerekçelerle verilen bir Oturma İzni sahibi tanınmış sığınmacı statüsünde olmayan kişilere ancak yedi sene sonra Yerleşme İzni verilebilir.

Eğer siz sadece eğitim amacıyla verilen bir Oturma İzni sahibiyseniz, size bir Yerleşme İzni verilmesi imkansızdır.

Özellikler:

Eskiden bir Yerleşme İzni sahibi olup, bu izni Federal Almanya Cumhuriyeti’nin sınırları dışında yaşamınız gerekçesiyle kaybetmişseniz, belirli süreler sizin için gerekli olan beş senelik süreye **sayılacaktır**. Eğer siz bir Oturma İzni sahibiyseniz ve dış bir ülkede kalmışsanız, dış ülkede geçirdiğiniz süreler, bunlar Oturma İzni’nin geçersiz kılınmasına yolaçmamış olsa dahi, ancak sizin için süre olarak belirli ölçülerde sayılır.

Tanınan sığınmacılarda yabancının Kalma İzni (Aufenthaltsgestattung) sahibi olduğu süre sayılır.

Sizin bedeni, ruhi veya zekai hastalık gerekçesiyle çalışma yeteneğiniz bulunmuyorsa, geçininizin teminat altında olması aranmaz.

Aynı durum 60 aylık emeklilik sigortası primlerinin ödenmiş olması yükümlülüğü için de geçerlidir. Sizin bedeni, ruhi veya zekai hastalık gerekçesiyle emeklilik sigortası primlerini ödemenize olanak bulunmaması halinde, bu yükümlülük sizin için geçerli değildir. Okulsal veya mesleksi diploma ile bitirilecek bir eğitim görmekteyseniz, bu koşulları yerine getirmek yükümlülüğünde değilsiniz. Çocuk bakımı veya evde hasta bakımı gerekçeleriyle eksik olan süreler sayılırlar. Siz eş olarak bir evlilik birliği veya hayat arkadaşı olarak hayat arkadaşlığı birliği şeklinde beraber yaşıyorsanız, sadece bu kişilerden birinin zorunlu aidatları ödemiş olması yeterlidir.

Siz yukarıda belirtilen hastalıklar veya engelli durumlar gerekçesiyle ne Almanca öğrenecek, ne de hukuki ve toplum sistemi hakkında bilgi sahibi olacak durumda değilseniz, bu durumlarda g) maddesi altında belirtilen koşulları yerine getirmekle yükümlü değilsiniz. Yabancılar dairesi takdir yolu ile, bir zor durumun oluşmasından kaçınmak üzere, adı geçen koşullardan vazgeçebilir. Bunların dışında, sizin bir entegrasyon kursuna katılmanız için ne bir hakkınız, ne de bir yükümlülüğünüzün olmaması durumlarında, sizin için başka istisnalar geçerlidir, III. Bölüme bakınız.

Sizin 1.1.2005 tarihinden önce bir Oturma İzni veya bir Özel İkamet İzni (Aufenthaltsbefugnis) sahibi olmanız durumunda, yeterli derecede Almanca bildiğinizi kanıtlamak zorunluğunda değilsiniz. Sizin sadece basit bir şekilde Almanca lisanında anlaşabilmeniz gereklidir.

II. AB-YURTTAŞLARININ VE ONLARIN AİLELERİNİN İKAMETLERİ

Göç Yasası'nın 2. maddesinde, şimdiye kadar geçerli olan İkamet Yasası/AO yerine geçen, yeni Serbest Dolaşım Yasası/AB düzenlenmektedir.

Birlik mensuplarının her zaman diğer AB ülkelerine **seyahat etmek**, orada istedikleri yerlerde kalmak (**Serbestlik Hakkı**) ve arzu ettikleri amaçlarla yerleşmek (**Yerleşme Serbestliği**) hakları bulunmaktadır. AB-Yurttaş olmayan **Avrupa Ekonomik Bölgesi Ülkeleri** mensupları, AB-Yurttaşları ile serbest dolaşım konusunda aynı haklara sahiptirler. AB-Serbest Dolaşım Kuralları geniş kısımlarda İsviçre vatandaşları için de geçerlidir.

- *Hangi AB-Yurttaşlarının Almanya'ya girmeğe ve burada kalmağa hakları vardır?*

Serbest Dolaşım Yasası/AB serbest dolaşım hakkı olan birlik vatandaşlarını saymaktadır. Bu durum **kazanç sağlamak amacıyla serbest veya serbest olmayarak çalışanlar, hizmet verenler veya hizmet alanlar, öğrenciler, emekliler, kazanç sağlamak amacıyla çalışmayanlar ve kalma hakkı sahipleri** (bunlar kabul edildikleri ülkenin çalışma hayatından ayrılan kişilerdir) için geçerlidir. Aynı şekilde, **iş aramak veya meslek öğrenimi** gerekçeleri ile Almanya'da kalmak isteyen Avrupa Birliği Yurttaşları'nın serbest dolaşım hakları bulunmaktadır. Onların ne giriş için bir vizeye, ne de ikamet için bir İkamet İzni'ne ihtiyaçları vardır. Şimdiye kadar geçerli olan Oturma İzni-AO kalkmıştır. Sizin hukuki işlemlerde hak sahibi olduğunuzu kanıtlayabilmeniz için, size re'sen müşterek hukuk çerçevesinde ikamet hakkı üzerine bir belge verilir.

Kazanç sağlamak amacıyla çalışmayan Avrupa Birliği Yurttaşların, emeklilerin ve öğrencilerin sadece yeterli hastalık sigortalarının bulunması ve kendi geçimlerini teminat altına almış olmaları durumunda giriş yapmaya ve burada ikamet etmeğe hakları vardır.

Hastalık sigortası koruması, bu sigortanın doktor ve dışı tarafından yapılan tedavileri, doğum ve hamilelik veya hastane tedavilerini içermesi durumunda, yeterlidir.

Geçim gelir ve malvarlığı veya ailenin nafaka ödemeleri veya emeklilik maaşları aracılığı ile teminat altına alınabilir. Önemli olan, geçimi sağlayacak paranın buraya geliş zamanından sonra kullanılabilir olmasıdır.

- *AB-Yurttaşlarının üçüncü dünya ülkelerindeki aile mensuplarının sonradan gelme hakları varmıdır?*

Kazanç sağlamak amacıyla çalışanların (serbest meslek sahipleri ve işçiler) ve kalma hakkı olanların üçüncü dünya ülkelerindeki aile mensuplarını sonradan getirme hakları vardır. Bu durum şu kişiler için geçerlidir:

- a) Eşler ve hayat arkadaşları,
- b) 21. yaşını doldurmamış, inen hattaki akrabalar (çocuklar, torunlar),
- c) çıkan hattaki akrabalar (ebeveynler, büyük anne ve babalar) ve serbest dolaşım hakkı olan kişinin veya onun eşinin veya hayat arkadaşının inen hattaki, onlara serbest dolaşım hakkı olan kişini veya onun eşini veya hayat arkadaşı tarafından nafaka ödenen, akrabaları.

Üçüncü dünya ülkelerindeki aile mensuplarının AB-Yurttaşı ile birilte ikamet etmeleri halinde türetilmiş bir ikamet hakları vardır. Onlara re'sen **Oturma İzni-AB** verilir.

Serbest dolaşım hakkı olanlarda olduğu gibi aile mensuplarının da aynı şekilde Almanlar gibi işpazarına girme hakları bulunmaktadır.

Bu kurallar Avrupa Ekonomik Bölgesi-Yurttaşları ve onların üçüncü dünya ülkelerindeki aile mensupları içinde buna uygun şekilde geçerlidir.

- *Kazanç sağlamak amacıyla çalışmayanlar, emekliler ve öğrencilerin aile mensuplarının sonradan gelmelerinde hangi özellikler geçerlidir?*

Kazanç sağlamak amacıyla çalışmayanlar, emekliler ve öğrencilerin aile mensuplarının aynı şekilde geçimlerini sağlayacak paralarının ve yeterli derecede hastalık sigortalarının olmaları ve serbest dolaşım hakkı olan kişinin yanında ikamet etmeleri gerekmektedir.

Bir emeklinin veya kazanç sağlamak amacıyla çalışmayan birisinin aile mensubu olarak sonradan gelme hakkı sadece aşağıda belirtilen aile mensupları için bulunmaktadır:

- a) nafaka ödenen eş veya hayat arkadaşı ve çocuklar,
- b) nafaka ödenen inen hattaki ve çıkan hattaki diğer akrabalar.

Bunlar da aynı şekilde serbest dolaşım hakkı sahipleridir ve onlara re'sen Oturma İzni-AB verilir.

Öğrenciler yanlarına sadece eşlerini veya hayat arkadaşlarını ve nafaka hakkı olan çocuklarını sonradan getirebilirler.

- *Almanya'daki beş senelik bir ikamet neticesinde sizin özellikle korumalı bir ikamet hakkına sahip olduğunuzu biliyormusunuz?*

Avrupa Birliği üyelerinin, onların eilerinin veya hayat arkadaşlarının ve onların nafaka hakkı olan çocuklarının, Federal Almanya sınırları içinde beş sene süreyle hukuki bir ikametleri neticesinde, sizin serbest dolaşım koşullarını Birlik Hukuku çerçevesinde yerine getirip getirmediğinize bağımlı olmaksızın, özellikle korumalı bir ikamet hakkı bulunmaktadır. Bu hakkın kaybolması ancak özel ağırlıkta olan gerekçelerle tesbit edilebilir.

- *Sonradan üye olan ülkelerin vatandaşları için hangi özel durumlar bulunmaktadır?*

Sonradan üye olan ülkelerin yurttaşları³ için Almanya'ya girişte artık vize koşulu aranmamaktadır.

Sonradan üye olan ülkelerin birlik yurttaşları yukarıda belirtilen serbest dolaşım hakkından sadece şu sınırlandırmalarla faydalanmaktadırlar:

1. Sonradan üye olan ülkelere gelen kazanç sağlamak amacıyla çalışanlar için hizmet verme serbestliği ile bağlantılı olarak bir kaç meslek sınıfları için **sınırlandırmalar** bulunmaktadır. İnşaat sektöründe ve buna akraba olan ekonomik dallarda, örneğin bina, envanter ve ulaşım araçları temizliği ve iç dekorasyonlar gibi, sonradan üye olan ülkelerdeki bir şirkette işçi olarak çalışıyorsanız, işçi olarak Almanya'ya gönderilemezsiniz. Bu sınırlandırma, sizin Almanya'da bu branşlarda serbest olarak çalışmak istediğiniz durumlarda geçerli değildir. Bu sınırlandırmalar aynı şekilde, Üye Olma Sözleşmeleri'nin 16 Nisan 2003 tarihinde imzalanması sırasında geçerli olan, ülkelerarası sözleşmelere tesir etmezler. Çünkü üye olmayla dezavantajlı bir durumun oluşamayacağı sonucuyla, ülkeler arası sözleşmeler gereği çalıştırılabilen işçiler şimdiye kadar olduğu gibi Almanya'da çalışabilirler. Bu durum örneğin bu branşta

³ Sonradan üye olan ülkeler: Estonya, Letonya, Litvanya, Malta, Polonya, Slovak Cumhuriyeti, Slovanya, Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Kıbrıs.

çalışan fabrika sözleşmeli işçilerini, misafir işçileri, sezon işçilerini veya sınır aşarak işe giden çalışanları ilgilendirir.

2. **İşçilerin serbest dolaşımı** için, ülkesine göre yedi seneye kadar geçerli olacak, geçişim süreleri hakkında anlaşmalara varılmıştır. Bu süreler Kıbrıs ve Malta için geçerli değildir. Geçişim sürelerinin geçerli oldukları sürece serbest olmayarak kazanç sağlamak amacıyla çalışmak, size Çalışma Federal Acentası tarafından bir izin verilmiş olması halinde imkan dahilindedir. Bu izin Çalışma İzini-AB adı altında sınırlı olarak verilir, sınırsız olarak verilen Çalışma Hakkı-AB almaya hakkınız olursa bu durum geçerli değildir.

Çalışma Hakkı-AB almaya yeni üye ülkelerinin vatandaşlarının 1 Mayıs 2004 tarihinde veya daha sonra oniki aylık aralıksız bir süre için Almanya'da işpazarına girmelerine izin verilmiş olmaları halinde hakları vardır. Fakat bu durum sizin Almanya dışında merkezi olan işvereniniz tarafından Almanya'ya gönderilmiş olmanız halinde geçerli değildir.

Sizin Çalışma Hakkı koşullarını yerine getirmeniz halinde, aile mensubunuz da bir Çalışma Hakkı sahibi olur. Bunun anlamı, sizin aralıksız olarak oniki ay işpazarında çalışmanıza izin verilmiş olması demektir. Bunun haricinde aile mensubunuzun 1 Mayıs 2004 tarihinde Almanya'da hukuki olarak ikamet etmiş olması gerekmektedir. Eğer kendisi 1 Mayıs 2004 tarihinden sonra Almanya'ya taşınmışsa, kendisine Çalışma Hakkı ilk defa Almanya'daki 18 aylık bir ikameti neticesinde verilecektir. Fakat kendisi buradaki ikametinin süresine bağımlı olmadan en geç 2 Mayıs 2006 tarihinde Çalışma Hakkı alacaktır.

Çalışma izini hukuku anlamındaki aile mensupları sadece eiler veya hayat arkadaşları ve sizin, 21 yaşını doldurmamış olan veya onlara nafaka ödediğiniz, inen hattaki akrabalarınızdır (çocuklar veya torunlar).

Bir **Çalışma Hakkı-AB** sahibinin tabii olarak geçici olmayan bir gerekçeyle yurt dışına seyahat etmesi halinde geçersiz olur.

Çalışma İzini-AB için hak yoktur. Bu izin Çalışma Federal Acentası'nın müsaadesi için gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde verilir. Sonradan üye olan ülkelerin işçileri Almanya'da yeni iş almalarında üçüncü ülke mensuplarına karşın öncelikli işlem görürler.

III. ENTEGRASYON

- *Bir entegrasyon kursu nedir?*

Göç Yasası ilk defa olarak açıkça yabancıların Alman toplumuna entegresinin teşviki isteğinin bir hedef olduğundan bahsetmektedir. Bu durumun özellikle entegrasyon kursları aracılığı ile oluşması gerekmektedir. Bu kurslar bir **temel** ve bir **geliştirme kursu** olarak 600 ders saatini içerecektir. Lisan kursunun yanısıra, 30 ders saatinden oluşacak, yönlendirme kursları olacaktır. Bu kurslarda yabancılar ve geç tehcir edenler (geç tehcir edenlerin entegrasyon kursları hakkındaki bilgileri IV. Bölümün 3., 5. Sorularında bulacaksınız) ve onların aile mensupları için Almanya Tarihi ve Kültürü öğretecek ve hukuki sistem hakkında bilgiler verilecektir. Entegrasyon kursları bir test ile neticelenecektir. Bu testi başarmanız halinde, size bununla ilgili olarak bir belge verilecektir.

- *Nezaman bir entegrasyon kursuna katılabilirsiniz?*

Aşağıda belirtilen koşullar altında bir entegrasyon kursuna katılma hakkınız bulunmaktadır:

- İlk önce kazanç sağlamak amacıyla çalışmak üzere, aile birleştirmesi amacıyla veya insani gerekçelerle bir **Oturma İzni** veya
- insani gerekçelerle bir **Yerleşme İzni** almış olmanız gerekir ve
- sizin **sürekli olarak Almanya'da ikamet etmeniz** gerekmektedir.

Sürekli olarak Almanya'da kalmanız demek, sizin bir seneden fazla süreli Oturma İzni almış olmanız veya sizin 18 aydan fazla bir süredir Oturma İzni sahibi olmanız demektir. Sizin geçici bir süre için burada olmanız halinde bu durum geçerli değildir. Bu durum örneğin fabrika sözleşme işçisi olmanız durumudur.

Kurslara katılmağa

- öğrenim veya diğer eğitim amaçlarıyla size Oturma İzni verilmiş olması durumunda,
- sizin kazanç sağlamak amacıyla çalışan yüksek vasıflı kişi olarak Yerleşme İzni sahibi olmanız durumunda,
- sizin çocuk, genç veya genç olan gelişmiş kişi olarak Almanya'da okul öğrenimine başlamanız veya şimdiye kadar olan okul öğreniminize devam etmeniz durumunda,
- sizde sadece az bir entegrasyon ihtiyacının görülmesi halinde veya
- şimdiden yeterli Almanca bilgilerinizin bulunduğu durumlarda

hakkınız bulunmamaktadır.

Kural olarak sizin bir yüksek okul veya meslek yüksek okulu diploması sahibi olmanız veya böyle bir vasfı gerektiren bir meslekte kazanç sağlamak amacıyla çalışmanız durumunda, az bir entegrasyon ihtiyacınızın bulunduğu ve sizin devlet yardımına gerek kalmadan Almanya'da uyum sağlayacağınız varsayılır. Burada şu ayrıcalık geçerlidir: Siz bir yüksek okul veya meslek yüksek okulu diploması sahibi olmanıza veya bunlara uygun vasıflara sahip olmanıza karşın, yeterli olmayan Almanca bilginiz sebebiyle vasıflarınıza uygun bir iş bulamadığınız gerekçesiyle bir entegrasyon kursuna katılma hakkınız bulunmaktadır.

Sizin yeterli derecede Almanca bilgisine sahip olmanız durumunda dahi, bir yöneltim kursuna ve bitirme testine hakkınız bulunmaktadır.

Size Oturma İzni verilmesinden sonraki iki sene içinde bir entegrasyon kursuna katılmamış olmanız durumunda, bu kurslara katılma hakkını kaybedersiniz. Aynı durum sizin İkamet İzni'nizin geçersiz olması durumunda da oluşur. Fakat hakkınız kaybolmuş olsa dahi, boş yerlerin bulunması ve sizin katılmanız kabul edilmişse, bir entegrasyon kursuna katılabilirsiniz. Bununla ilgili dilekçe tescilli Lisan Kusu Kuruluşu veya direk Göç ve Sığınmacılar Federal Dairesi huyurunda verilebilir.

- *Bir entegrasyon kursuna katılmak yükümlülüğündemisiniz?*

Sizin

1. kursa katılmaya hakkınız varsa ve Almanca Lisanı'nda çevrenizle basit bir şekilde sözlü olarak anlaşma imkanınız olmadığı durumlarda (yabancılar dairesi size İkamet İzni verirken, sizin bir entegrasyon kursuna katılma yükümlülüğünüzü tesbit eder) veya
2. sizin hakkınız olmamasına rağmen yabancılar dairesi tarafından bir entegrasyon kursuna katılmağa davet edildiğiniz durumlarda

bir kursa katılma yükümlülüğünüz oluşur.

Fakat: Eğer siz ikinci gruba dahilseniz, bir entegrasyon kursuna katılmakla ancak

- İşsizlik Parası II veya Sosyal Para (aile mensupları için) alıyorsanız ve bu ödemeleri yapan dairenin kursa katılmanızı gerekli görmesi veya
- sizin özel bir şekilde entegrasyona muhtaç olmanız durumunda

yükümlendirilebilirsiniz.

Bunların haricinde başarabileceğiniz kurs yerinin sizin için boş olması gereklidir.

Kural olarak özellikle entegrasyona muhtaç kişiler küçük çocukların, çevresiyle Almanca Lisanı'nda basit olarak anlaşamayan, anne ve babalarıdır.

Bir entegrasyon kursuna katılma yükümlülüğü,

- siz bir mesleki veya diğer bir öğrenim yapmaktaysanız,
- siz Almanya'da denklik oluşturan öğrenim olanaklarına katılıyorsanız veya
- kursa katılmak sizin için sürekli olarak olanaksız veya sizden beklenemeyecek durumdaysa

sizin için ortadan kalkar.

Kursa katılmanın süreli olarak olanaksız veya sizden beklenemeyecek olması, size sizin ihtiyaçlarınıza uygun bir kurs teklifinin yapılamaması durumudur. Bu özellikle aile mensuplarının bakımınıza muhtaç olduğu, çocuklara bakacak kimsenizin bulunmadığı veya kursa katılmanın sizin için zaman açısından beklenemeyecek derecede yük oluşturabileceği durumlardır.

- *Sizin yükümlü olduğunuz halde, bir kursa katılmamanızın sizin için ne gibi tesirleri olabilir?*

Kursa katılma yükümlülüğünüzü yerine getirmezseniz, bu durum oturma izininizin uzatılmasıyla ilgili kararda yabancılar dairesi tarafından dikkate alınacaktır. Bu durum örneğin yabancılar dairesinin oturma izininizi, bu durum neticesinde yükümlülüğünüzü yerine getirip getirmediğinizi tekrar kontrol etmek amacıyla, sadece kısa süreli olarak uzatmasına yolaçabilir. Hatta sizin oturma izininizin uzatılması hakkınızın bulunmadığı durumlarda, yabancılar dairesi uzatmayı rededebilir.

Sizin entegrasyon kursuna katılma yükümlülüğünüz İşsizlik Parası II veya Sosyal Para ile bağlantılı durumdaysa, sizin kurslara katılmadığınız süre için ödemeleri yüzde on oranına kadar kesebilir. Buna rağmen kurslara katılmazsanız, oluşabilecek masrafları karşılamakla yükümlendirilebilirsiniz.

- Önceden beri Almanya’da yaşayan yabancılar bir entegrasyon kursunu ziyaret edebilirlermi?

Siz yeni olarak Almanya’ya göç etmediyseniz ve daha Ocak 2005 tarihinden önce Almanya’da yaşamaktaysanız, gönüllü olarak bir entegrasyon kursuna katılabilirsiniz. Bu durum, boş kurs yerlerinin olması halinde, Avrupa Birliği yurttaşları için de geçerlidir.

Boş kurs yerlerinin olup, olmadığını öğrenmek için bir kabul edilme dilekçesi vermeniz gerekmektedir. Bu dilekçeyi ya lisan kursu veren tescilli bir kuruluş veya Göç ve Sığınmacılar Federal Dairesi huzurunda verebilirsiniz. Entegrasyon kursları için lisan kursu veren yetkili kuruluşun bir listesini yabancılar dairesi ve Göçmenler Danışma Daireleri’nden alabilirsiniz.

- Bir entegrasyon kursuna katılma masrafları nelerdir?

Entegrasyon kursuna katılma masrafları çoğunlukla kamu kuruluşları tarafından karşılanır. Fakat sizin ekonomik durumunuza bağlı olarak masraflara katılmanız gerekmektedir.

Esas olarak geçerli durum şudur: Sizin bir entegrasyon kursuna katılma hakkınız bulunuyorsa, sizin kurslara katılma yükümlülüğünüz varsa veya siz gönüllü olarak bir kursa katılma izini almışsanız, masraflara her kurs saati için bir Euro olmak üzere katılmanız gerekmektedir. Bu demektir ki, bütün entegrasyon kursu için 630 € ödemeniz gerekmektedir.

Eğer İşsizlik Parası II veya Sosyal Yardım alıyorsanız, masraflara katılmanıza gerek yoktur. Fakat bu durumda Göç ve Sığınmacılar Federal Dairesi huzurunda masraflardan muaf tutulma dilekçesi vermeniz ve burada adı geçen ödemeleri aldığınızı kanıtlamanız gerekmektedir. Eğer masraflara katılım sizin için özellikle zor bir durum oluşturacaksa, yine masraflardan muaf tutulma dilekçesi verebilirsiniz.

Masraflara katılma her seferinde kurs bölümünün başlangıcında (herbiri 100 saat) ödenmek üzere oluşur. Eğer ayrıcalı entegrasyon kurs bölümlerini tekrarlamak isterseniz, bütün masrafları (her kurs saati için 2,05 €) ödemeniz gerekir.

Sizin entegrasyon kursuna ulaşmak için, bir uzak bir yol katetmeniz gerekiyorsa, duruma göre size yol parası primi verilebilir. Bunun için de Göç ve Sığınmacılar Federal Dairesi huzurunda bir dilekçe vermelisiniz. Federal Dairesi, dilekçe sahibinin kişisel durumlarını gözönüne alarak, her bir durum için ayrıcalı karar verecektir.

- Entegrasyon kursuna katıldığınız hakkındaki belgenin ne gibi faydaları vardır?

Başarılı bir şekilde sonuçlandırdığınız entegrasyon kursu ile ilgili belge sizin belirli yasal koşulları yerine getirdiğinizi kanıtlar. Bir Yerleşme İzni alma dilekçesi verildiğinde bu belge sizin Alman Lisansı’na yeterli derecede sahip olduğunuzu ve Federal Almanya’nın Hukuk ve Toplum Düzeni hakkında temel bilgilere sahip olduğunuzu gösterir. Bu kanıt olmaksızın kurallar dahilinde Yerleşme İzni alamazsınız.

Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı ile ilgili olarak, burada gerekli olan sekiz senelik hukuki ve alışagelmış ikamet mecburiyeti bu entegrasyon kursuna başarı ile katıldığınız hakkındaki bir belgenin sunulması neticesinde, bir sene kısılır.

IV. GÖÇ KANUNU'NUN GETİRDİĞİ DİĞER ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

1. AET/Türkiye Bağlılık Sözleşmesi Çerçevesinde İkamet Hakkı

- *Buna baily olarak neler değişmiştir?*

Türk vatandaşlarının durumlarında bir değişiklik olmamıştır. Şimdiye kadar Avrupa Ekonomik Topluluğu/Türkiye Bağlılık Hukuku gerekçesiyle varolan imtiyazlar halen geçerlidir. Fakat İkamet Yasası şimdi açık olarak, Avrupa Ekonomik Topluluğu/Türkiye Bağlılık Sözleşmesi çerçevesinde bir İkamet Hakkı'nın mevcudluğu halinde, bu durumun bir Oturma İzni ile kanıtlanmasının gerekliliği şartkoşmaktadır. Bu Oturma İzni size yabancılar dairesine vereceğiniz bir dilekçe üzerine verilecektir.

2. Vatandaşlık Hukuku'ndaki Değişiklikler

- *Alman Vatandaşlığı'na alınmak için enönemli hukuki esasları nerede bulursunuz?*

Göç Yasası'nın 5.maddesi Vatandaşlık Yasası'nı değiştirmektedir.

Eskiden Yabancılar Yasası'nda düzenlenen Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı Vatandaşlık Yasası'na entegre edilmiştir. Böylece Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı hukuki esasları 1.1.2005 tarihinden itibaren artık Vatandaşlık Yasası'nda da bulunacaktır.

Vatandaşlığa alınmayı düzenleyen mevzuatların büyük bir kısmı değişmemiştir. Bu durum özellikle Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı ile ilgili olarak geçerlidir. Burada koşullar yeni İkamet İzni'nin yeni sistematiğine uydurulmuş ve AB-Yurttaşlarının ikamet statüsü dikkate alınmıştır. Hak sahipleri eskiden olduğu gibi serbest dolaşma hakkı olan Avrupa Birliği yurttaşları ve Avrupa Ekonomik Bölgesi yurttaşları ile Yerleşme İzni sahipleri ve belirli amaçlı Oturma İzni sahipleridir. Vatandaşlığa alınma olanağı olmayanlar, örneğin öğrenim amacıyla veya belirli insani gerekçelerle Oturma İzni verilen kişilerdir.

- *Sizin başarı ile entegrasyon kurslarını bitirmiş olmanın Alman Vatandaşlığı'nı almakta tesirleri bulunmaktadır?*

Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı mutlaka sekiz senelik hukuki ve alışagelmış bir ikametın yerine gelmiş olmasını koşul olarak öngörüordu. 01.01.2005 tarihinden itibaren sekiz senelik hukuki ve alışagelmış bir ikametın yerine gelmiş olması eskisi gibi bir koşuldur. Fakat başarı ile bir entegrasyon kursuna katılmış olmanız neticesinde, Alman Vatandaşlığı'na alınma hakkı için yedi sekiz senelik hukuki ve alışagelmış bir ikametın yerine gelmiş olması yeterli olmaktadır.

3. Alman Kökenli Göçmenler Ve Onların Aile Bireyleri İçin Değişiklikler

- *Hangi genel yurda alınma koşulları bulunmaktadır?*

Bunlar göç bölgelerinden – bugün %99 miktarında eski Sovyetler Birliği Cumhuriyetleri’dir-gelen Alman kökenli, ikamet ve belirli doğum tarihi gerekliliğini yerine getiren, göç bölgelerini kabul işlemleri yolu ile terkeden ve altı aylık bir süre içinde Almanya’da sürekli ikamet almış göçmenlerdir. Alman kökenli göçmenlerin kabulleri için önemli hukuki esasları ve entegrasyonu Alman Sürgünler Yasası oluşturur. Yukarıda belirtilen ülkelerden yurda kabul için talepte bulunanlar için Kollektif Harp Sonucu Akibetleri (Alman Halkı mensubiyeti gerekçesiyle haksızlığa uğrama) gelecekteki kabul işlemleri için de isnat edilir.

Alman Halkı mensubiyeti bir Alman vatandaşının veya halkı mensubunun bedeni çocuğu olma koşulunu öngörülür. Alman Halkı Milliyeti’ne aitlik ikrarı ve aile mensupları tarafından öğretilen Almanca Lisanı aracılığı ile bu ikrarın tasdiği önkoşullardır. Bunlara ek olarak dilekçe veren kişinin Almanca olarak basit bir şekilde anlaşabilecek kabiliyette olması gerekmektedir. Bu koşullar Federal Alman Sürgünler Yasası’nın değişiklikleri yolu ile Alman Kökenli Göçmenler Statüsü Yasası aracılığı ile 2001 senesinde belirlenmiştir. Bu değişikliğin arkasında yatan gerekçe yasa yapıcının, Alman Milliyeti’ne aitlik ikrarının ve Alman Milliyetçiliği’nin ancak ailelerde Alman Lisanı’nın nesilden nesile geçmesi ve öğretilmesi neticesinde varolabileceği görüşüdür. Basit bir konuşmayı yürütebilme yeteneğinin göç edilme zamanında bulunması gerekmektedir. Alman kökenli göç talebinde bulunanların lisan testi idari işlemlerin çerçevesindeki ifadelerin alınması sırasında oluşur ve idari işlemler çerçevesinde tekrarlanamaz. Belgeleme işlemleri çerçevesinde yapılan kontrol konuşması gelecekte kalkacaktır.

- *Yetkililik düzenlemesi ile ilgili olarak Kabul ve Belgelendirme İşlemleri’nde hangi değişiklikler bulunmaktadır?*

Kontrol konuşmasını tekrarlama olanağının kaldırılması yeni yetkililik düzenlemesi ile bağlantılıdır: Kabul ve Belgelendirme İşlemleri için 1.1.2005 tarihinden sonra yalnız Federal İdari Daire yetkilidir. Önceleri Federal İdari Dairesi kabul işlemleri ve Eyaletlerin Sürgünler Daireleri belgelendirme İşlemleri için yetkilidiler. Belge, Alman kökenli göçmenlerin, Alman kökenli göçmenlik niteliklerini tasdik etmektedir ve bu niteliğin kanıtlanması isteğinde olduğunda sunulabilir. Bu belge gelecekte re’sen verilecektir.

1.1.2005 tarihinden önce kayıtlara geçen ve bir Federal Eyalet’e dağıtılan Alman kökenli göçmenler için belgelendirme işlemleri için ilgili eyalet yetkili olarak kalmaktadır.

- *Hangi koşullar altında sizin aile mensuplarınız sizin kabul bildirinize dahil edilebilirler?*

Şimdiye kadar olagelen işlemlerden değişik olarak, bir Alman kökenli göçmenin Alman olmayan eşi ve çocukları kabul bildirimlerine ancak bunun ilgili kişi tarafından özellikle talep edilmesi, onun Almanca Lisanı’nın temel bilgilerine sahip olması ve şahsında yoksun bırakılma gerekçelerinin bulunmaması durumlarında alınır.

Yoksun bırakılma gerekçeleri,

- a) bir kişinin

- millisosyalist veya diğerk bir Őiddet rejiminde büyük öndelik yapmış olması durumunda veya
- onun insanlık ve hukuk devletliği ilkelerine karşı davranışđı durumunda veya
- kendi mevkiini ağır bir ölçüde kendi menfaatleri için başkalarının menfaatlerine zarar getirecek şekilde kötüye kullandığı durumunda,

veya

b) bir kişinin

- göç bölgelerini işlediği bir suç gerekçesiyle ceza hukukundan doğacak yasal takip gerekçesiyle terk etmesi durumunda veya
- göç bölgelerinde komünist idari sistemin ayakta kalabilmesi için genel anlamda önemli sayılan bir görev yaptığı veya tek olayın keyfiyeti durumlarında önemli olan bir görev yaptığı durumunda veya
- böyle bir görev sahibi olan kişiyle enaz üç sene müşterek yaşamış olması durumunda

bulunmaktadır.

Kabul bildirisine dahil edilme koşulları bulunmuyorsa, bir Alman kökenli göçmenin eşinin ve çocuğunun Almanya'ya girişı gelecekte sadece İkamet Yasası'nın koşulları içinde olanak dahilinde olacaktır.

Küçük çocukların kabul bildirisine alınmaları ancak onun ebeveynlerinin veya yalnız velayet hakkı olan bir ebeveyn tarafının kabul bildirisine alınmaları halinde oluşur. Bu şekilde, büyük anne ve babaların torunlarını, onların ebeveynlerinin kabul bildirimlerine Almanca Bilgileri eksik olduğu gerekçesiyle alınamayacak olmaları durumunda, kendi kabul bildirisine almalarının ve onlara böylece ikamet hakkı sağlamalarının, önüne geçilmek istenmektedir.

Kabul bildirisine alınma, ilgili kişi –yani Alman kökenli göçmen- ile birlikte göç etmenin artık olanaksız olduğu durumlarda, kabul bildirisine alınmalar da geçersiz olacaktır. Bu durum örneğin, aile mensuplarının Almanya'ya alınmaları oluşmadan önce, evliliğin daha göç bölgesinde bozulmuş olduğu veya ilgili kişinin vefat etmiş olduğu durumlardır.

- *Sizin eşiniz ve çocuklarınız nezaman Alman Vatandaşlığı'nı alabilirler?*

Alman kökenli göçmenlerin kabul bildirisine alınmış bulunan eşleri ve çocukları, alınmanın geçersiz olmaması durumunda, Almanya'ya kabul edilmeleri neticesinde eskiden olduğu gibi bir Alman vatandaşının hukuki statüsüne sahip olurlar. Alman kökenli göçmen yeteneklilik belgesinin verilmesiyle bu eş ve çocuk, şimdiye kadar olduğu gibi, Alman Vatandaşlığı'nı alırlar.

- *Bir entegrasyon kursuna nezaman hakkınız bulunmaktadır?*

Alman kökenli göçmenlerle onların kabul bildirisine kayıtlı eşleri ve çocuklarının ücretsiz olarak toplam 630 saatlik bir entegrasyon kursuna katılma hakları (lisan ve yönlendirme kursu) bulunmaktadır. Kurslar Alman kökenli göçmenler ve yabancılar için müştereken yapılır. Gerektiği hallerde Federal Devlet sosyalpedagojik refakat ve çocukların bakımı gereksinimini teminat altına alır.

- *Hangi geçiş kuralları geçerlidir?*

31.12.2004 tarihine kadar bir kabul bildirisi sahibi veya ilgili bir kişinin kabul bildirisinde kayıtlı kişilerin Alman Vatandaşlığı'na alınmaları eski hukuka göre yapılır.
1.1.2005 tarihinden önce eskiden olduğu gibi belge işlemlerinin yürütüldüğü eyaletlerin yetkililikleri bulunmaktadır.

Federal Sürgün Hukuku'nun Göç Yasası marifetiyle değiştirilmiş metninin Federal İçişleri Bakanlığı tarafından genel idari hükümler şeklinde daha somutlaştırılması gerekmektedir.

4. Göç Yasası Ve Zor Durum Komisyonu

- *Göç Yasası, Berlin Eyaleti Zor Durum Komisyonu ile ilgili olarak, hangi değişiklikleri getirmektedir?*

Berlin Eyaleti Zor Durum Komisyonu'nun mevcudiyeti şimdi Federal ve Eyalet Hukuku'nda bir hukuki esasa dayanmıştır. Şimdiye kadar İçişleri Senato İdaresi Zor Durum Komisyonu'nun bir yabancı'nın zor durumunda Federal Almanya Bölgesi'nde kalabilmesine olanak yaratılması ricasını yabancılar dairesine, yasal olarak olanağın bulunması durumunda yerine getirilmesi tavsiyesi ile, iletirdi. İkamet Yasası'na göre İçişleri Senato İdaresi, artık en yüksek eyalet makamı olarak, Zor Durum Komisyonu'nun müracaatı durumunda yabancılar dairesine karşı, Yabancılar Yasası'nda belirtilen koşulların yerine gelmemiş olmasına karşın bir yabancıya Oturma İzni verilmesi veya bu iznin uzatılması, eğer yabancı'nın burada kalmasının acil ve şahsi gerekçeleri onun Almanya'da yaşamağa devam etmesini haklı gösteriyorsa, talimatını verebilir.

İçişleri Senato İdaresi, Zor Durum Komisyonu'nun müracaatına uyulmasını, yabancı'nın geçiminin kamu yardımı almadan teminat altında olup, olmaması gerekçesine bağlı olarak kararlaştırır.

Şimdiye kadar olduğu gibi yabancılar, Zor Durum Komisyonu'nun onların ikamet durumları ile ilgilenmesi için, hak sahibi değillerdir. Daha çok bir komisyon üyesi somut olayın danışılmak üzere Zor Durum Komisyonu'na sunulup sunulmayacağı hakkında karar verecektir.

Berlin Zor Durum Komisyonu

1. Berlin Senatosu'nun Entegrasyon ve Göç görevlisinden veya onun tarafından belirtilen temsilcisinden,
2. yetkili kadınlar politikası ile ilgili Senato İdaresi'nin bir temsilcisinden,
3. Katolik-Romen Kilisesi'nin bir temsilcisinden,
4. Protestan Kilisesi temsilcisinden,
5. Kamusal Yardım Kuruluşları Ligi'nin, Berlin Sığınmacılar Meclisi'nin veya Berlin Brandenburg Göç Meclisi Derneği'nin birer temsilcilerinden

oluşmaktadır.

5. İltica Hukuku'ndaki Değişiklikler

- *İltica Hukuku'nda neler düzeltildi?*

Yeni Göç Yasası'nda **devlet tarafından olmayan takibe uğramanın** da sığınmacılığın tanınması için yeterli olduğu düzenlemesi yapılmıştır. Şimdiye kadar bir yabancı, vatanında devlet veya devlet sayılan organlar tarafından takip altında olduğu gerekçesiyle, sadece **sözleşme sığınmacısı** olarak tanınabiliyordu. Bir içsavaş gerekçesiyle devletin var olmadığı ülkelerde özel kişilerin takipleri Cenevre Sığınmacılar Sözleşmesi çerçevesinde hiçbir zaman takip altında bulunma olarak tanınmamaktaydı. Örneğin Somalya'da olduğu gibi. Takibin Cenevre Sığınmacılar Sözleşmesi anlamında takip olarak sınıflandırılması için, bunun yerine, devletin veya –eğer artık bulunmuyorsa- devleti kontrol altında tutan bir partinin veya organizasyonun ve bir uluslararası organizasyonun korumayı teminat altına alma olanağının bulunmadığı koşulları gereklidir.

Bunun haricinde yeni Göç Yasası'na **cinselliğe özgül takip** yeni sığınma gerekçesi olarak eklenmiştir. Örneğin genital organının tahrif edilmiş olması veya edilmesi tehlikesinin bulunması halinde bir kadın sözleşme sığınmacısı olarak tanınabilir.

Bunun haricinde sözleşme sığınmacılarının hukuki konumlarında düzeltilmeler olmuştur. Sığınmacılar ve Göç Federal Dairesi'nin yabancılar dairesine itiraz veya geri alma koşullarının bulunmadığı bildirisini takiben, henüz üç senenin dolması halinde –sekiz sene yerine- süresiz bir Oturma Hakkı'nı (Yerleşme İzni) almağa hak kazanılır.

Sözleşme sığınmacıları bundan sonra çocuklarını ve ailelerini sonradan getirme hakkına, yeterli derecede ikamet olanağının bulunması ve geçimlerinin teminat altına alınmış olması koşullarıyla, sahip olacaklardır. Bunların oluşmamış olması halinde dahi, yabancılar dairesi kendi takdirini kullanarak onların sonradan getirilmesini kabul edebilir.

Sözleşme sığınmacıların aile mensupları için aile ilticası hakkı artık bulunmaktadır. Onların, iltica hakkı olanların aile mensupları için geçerli olan, aynı koşulları yerine getirmeleri gerekmektedir. İltica Usul Yasası'ndaki kurallar şimdiye kadar bu hakkı yalnız iltica hakkı olan kişi için öngörmekteydi.

- *İltica ile ilgili işlemlerde neler değişiyor?*

Burada yeni olan, iltica müteakip davasına bağlı olarak “tedarik edilen sonradan sığınma gerekçeleri” dahi artık sözleşme sığınmacısı olarak korunma gerekçelerini oluşturamamakta olmasıdır. Bu durum sürgündeki bütün politik çalışmaları ilgilendirmekte ve şimdiye kadar geçerli olan hukuka karşın kötüleşme anlamına gelmektedir. Bu gibi gerekçeler şimdiye kadar iltica hakkı olan kişi olarak tanınmalara yolaçmamış olsa bile, sözleşme sığınmacısı statüsü altında, hatta hiç de az olmayan yoğunlukta, ülkeden sürülmeden korunmalara yolaçmıştır.

V. İKAMETİN SONA ERMESİ

- *Sizin İkamet İzni'niz ne zaman geçersiz olur?*

sizin İkamet İzni'niz

- a) geçerlilik süresinin bitmesi durumunda,
- b) onu feshedecek bir koşulun oluşması durumunda,
- c) yabancılar dairesi tarafından İkamet İzni'nin geri alınması durumunda,
- d) yabancılar dairesi tarafından İkamet İzni'nin iptali durumunda,
- e) size karşı verilen ülkeden çıkarılma kararı gerekçesiyle,
- f) en yüksek eyalet makamının veya Federal İçişleri Bakanlığı'nın size karşı olan bir sürülme talimatının bildirilmesi durumunda,
- g) size insani gerekçelerle bir izin verildikten sonra, bir iltica talebinde bulunmanız durumunda veya
- h) süresiz olarak yurt dışına seyahat etmeniz veya yurt dışında altı aydan fazla bir süre ikamet etmeniz ve Almanya'ya tekrar dönmediğiniz durumlarda

silinir.

Buradaki son madde

- süreyi vaktinde bir yabancılar dairesi huzurunda (mümkün olduğu kadar yurt dışına çıkmadan) uzattırırsanız,
- askerliğinizi vatanınızda yaptıktan sonra, bu hizmetin bitiminden sonraki üç aylık bir süre içinde tekrar Almanya'ya dönmüşseniz,
- bir Yerleşme İzni sahibi olarak, bir Alman vatandaşı ile evlilik münasebeti içinde birlikte yaşıyorsanız,
- iltica hakkı olan kişi veya Cenevre Sığınmacılar Sözleşmesi çerçevesinde tanınan sığınmacı olduğunuz durumda (sığınmacılar için bir Alman Makamı tarafından verilmiş bir seyahat belgesi sahibiyse) veya
- Yerleşme İzni sahibi olup, en az 15 seneden beri hukuki yollarla Almanya'da kalmaktaysanız (geçiminizin teminat altında olduğu sürece)

geçerli değildir.

Bu durumlarda yabancılar dairesi Yerleşme İzni'nin geçerliliğinin sürdüğü hakkında bir belge verir. Bununla Almanya'ya girişte ikamet hakkı daha kolay kanıtlanabilir.

Sizin gerekli bir Oturma İzni'nine artık sahip olmamanız durumunda, siz yurt dışına çıkmakla yükümlüsünüz. Yurt dışına çıkma görevinin kesinleşmesi ve sizin en kısa zamanda –veya size tanınan yurt dışına çıkma süresi içinde- gönüllü olarak yurt dışına çıkmadığınız durumlarda, siz ülkeden sürülürsünüz. Ülkeden sürülmenizin teminat altında olabilmesi için, sürülmek amacıyla tutuklanırsınız. Bu tutukluluğun ne kadar süreceğine nöbetçi hakim karar verir. Sürülme Almanya'ya girme ve burada ikamet yaşama birlikte getirir.

- *Bir yabancı ne şartlarda sınır dışı edilir ?*

Yabancılar Yasası'nda eskiden olduğu gibi İkamet Yasası'nda da sınır dışı edilme hükmünün ne zaman cebren verilmesi gerektiği, talimatının kural olarak ne zaman verileceği ve hangi

durumlarda bir takdir kararının verilmesi gerekebileceği düzenlenmiştir. Buradaki çerçeve ağır ceza suçlarından, ağır uyuşturucu suçlarından ve politik gerekçeli suçlardan, orta dereceli suçlarla, hafif suç işlemlere kadar, hukuk kurallarına tekrar tekrar karşı gelmelere ve mahkeme veya resmi makamların kararlarına kadar uzanır.

Yeni cebri sınır dışı etme gerekçesi olarak yurda kaçak adam sokma suçları gösterilmektedir. Bir yabancıyı yabancılara kaçak olarak Federal Almanya'ya sokma suçlarından tecilsiz hapis cezası alması halinde, kendisinin cebren sınır dışı edilmesi gerekir.

İkamet Yasası bunların haricinde hem kurallar, hem de takdir çerçevesinde sınır dışı etme alanlarında, yabancılar dairesine uluslararası terorizm tehdidine karşı reaksiyon gösterme ve bir yabancıyı terorizmle mücadele çerçevesinde sınır dışı etme imkanı sağlamaktadır.

Sizin sınır dışı edilmeniz halinde İkamet Hakkı'nız geçersiz olur. Bundan sonra Federal Almanya'yı terketmeniz gerekmektedir. Sınır dışı edilme ayrıca Almanya'ya girme ve burada kalma yasağını da beraberinde getirir. Sınır dışı edilmenin tesir süresi dilekçe verilmesi halinde kural olarak sınırlandırılır (sürenin sınırlandırılması).

- *Sınır dışı edilmeye karşı korunma ne zaman oluşur?*

Bir sınır dışı edilmekten korunma herşeyden önce emin bir ikamet statüsü sahibi olmanız veya Almanya'da büyümüşseniz oluşur. Diğer kelimelerle: siz

- a) bir Yerleşme İzini sahibi olmanız ve enaz beş senedir hukuki yollardan Almanya'da ikamet etmeniz durumunda,
- b) bir Oturma İzini sahibi olmanız ve Almanya'da doğmuş veya reşit olmayan yaşta buraya gelmiş olmanız ve enaz beş senedir hukuki yollardan Almanya'da ikamet etmeniz durumunda,
- c) bir Oturma İzini sahibi olmanız, enaz beş senedir hukuki yollardan Almanya'da ikamet etmeniz ve ya bir Yerleşme İzini sahibi olan veya Almanya'da doğan veya buraya reşit olmayan yaşta gelmiş olan ve Oturma İzini sahibi olan bir yabancıyla evli olmanız veya bir hayat arkadaşlığı münasebi çerçevesinde birlikte yaşamanız durumunda,
- d) bir yabancı olarak Alman vatandaşı bir aile mensubu ile ailevi veya hayat arkadaşlığı çerçevesinde birlikte yaşamanız durumunda,
- e) ilica hakkı olan kişi veya buna uygunlukta tanınan sığınmacı olmanız durumunda

özel bir sınır dışı edilmeden korunma sahibisinizdir.

Burada sayılan sınır dışı edilmeden korunma gerekçelerinden birinin sizde bulunması durumunda, siz ancak kamu güvenliğini ve düzenini bozacak ağır gerekçelerin bulunması durumunda sınır dışı edilirsiniz.

Diğer korunma kuralları **Avrupa Birliği Hukuku'ndan** ve **ülkelerarası sözleşmelerden** oluşur.

Takdire bağlı olarak verilen her sınır dışı etme kararında dikkate alınacak hususlar:

- yabancıyı Almanya'daki ikamet süresi, korumaya değer şahsi, ekonomik ve diğer bağlantıları,
- sınır dışı edilmesinin Almanya'da hukuk çerçevesinde yaşayan aile mensupları veya hayat arkadaşları için doğuracağı neticeler ve

- bir sınır dışı edilmenin gerçeksel veya hukuki gerekçelerle tecil edilme imkanının bulunup, bulunmadığı.

Ebeveynleri veya velayet sahibi olan bir ebeveyn tarafı hukuki yollardan Almanya’da ikamet eden reşit olmayan yabancılar, sadece cebri bir sınır dışı gerekçesinin bulunduğu hallerde, sınır dışı edilebilirler.

VI. GEÇİŞ KURALLARI

- *Sizin şimdi bir Oturma Hakkı’nız veya bir süresiz Oturma İzni’niz bulunuyorsa, 1.1.2005 tarihinden sonra hangi İkamet İzni sahibi olacaksınız?*

Şimdiye kadar bir süresiz Oturma İzni’niz bulunmaktaysa – yani bir **Oturma Hakkı** veya bir **süresiz Oturma İzni**- bunlar **Yerleşme İzni** olarak geçerliliklerini sürdürecektir. Aynı durum tabiidir ki, bir süresiz Oturma İzni veya hatta bir Oturma Hakkı sahibi olan, iltica hakkı sahipleri, sözleşme sığınmacıları ve kontenjan sığınmacıları için de geçerlidir. Onlar eski İkamet İzni’lerinin yenilenmesi için dilekçe vermek zorunluğunda değildir. Geçerliliğin devam etmesi otomatikman oluşur.

- *Siz 1.1.2005 tarihinden önce bir süresiz Oturma İzni veya Oturma Hakkı için talepte bulunmuşsanız, hangi yasa geçerli olacaktır?*

Sizin süreli bir Oturma İzni sahibi olarak 1.1.2005 tarihinden önce bir süresiz Oturma İzni’nin verilmesi için talepte bulunmuş olmanız ve dilekçeniz bu tarihe kadar işlem görmemiş olması durumunda, talebiniz eski hukuk –yani Yabancılar Yasası- çerçevesinde işleme alınacaktır. Eğer dilekçeniz kabul edilir ve size bir süresiz Oturma İzni verilirse, bu izin Yerleşme İzni olarak geçerliliğini korur. Aynı durum sizin süreli veya süresiz bir Oturma İzni sahibi olarak, bir Oturma Hakkı verilmesi için talepte bulunmanız durumunda da geçerlidir. Bu durum sizin için, sizin süresiz bir Oturma İzni için koşulları yerine getirmiş olmanız, fakat Yerleşme İzni için olan koşulları, örneğin yasal emeklilik sigortası için 60 ay yükümlülük aidatlarını ödemiş olma durumu, henüz yerine getiremediğiniz halde, menfaatli bir durum yaratmaktadır.

- *Sizin 1.1.2005 tarihinden sonra Yerleşme İzni için bir talepte bulunmanız ve bundan evvel süreli bir Oturma İzni veya Özel İkamet İzni (Aufenthaltsbefugnis) sahibi olmanız durumunda hangi yasa geçerli olacaktır?*

Yerleşme İzni verilmesi dilekçenizde Almanca bilginizin yeterli derecede olduğunu kanıtlamak zorunluğunda değilsiniz. Aslında Almanca Lisanı ile basit bir şekilde anlaşma olanağınızın bulunması yeterlidir. Diğer taraftan ne yasal emeklilik sigortasına 60 aylık zorunlu aidat ödeme kanıtı, ne de Federal Almanya Cumhuriyeti’nin Hukuk ve Tolum Düzeni hakkında yeterli bilgilerinizin olduğu kanıtı gereklidir.

İnsani gerekçelerle Oturma İzni sahibi olanların Yerleşme İzni alabilmeleri için gerekli 7 senelik bir sürenin hesabında, oluşan süreler 1.1.2005 tarihinden evvelki Özel İkamet İzni ve Müsamaha Belgesi sahiplik süreleri de eklenir.

- *Şimdi süreli bir Oturma İzni, Amaca Bağlı İkamet İzni (Aufenthaltsbewilligung) veya bir Özel İkamet İzni (Aufenthaltsbefugnis) sahibiyse, 1.1.2005 tarihinden sonra hangi İkamet İzni sahibi olacaksınız?*

Her üç İkamet İzin'inin 1.1.2005 tarihinden itibaren **Oturma İzni** olarak geçerliliklerini korurlar. Fakat siz bunlara, verilmelerinde gözönünde tutulan ikamet amacına ve olayın unsurlarına uygun olarak, sahip olmaya devam edeceksiniz. Bu demektir ki, örneğin size öğrenim amacıyla bir Özel Oturma İzni (Aufenthaltsbewilligung) verilmişse, 1.1.2005 tarihinden sonra aynı amaçla bir Oturma İzni sahibi olacaksınız. İkamet Yasası çerçevesinde verilen Oturma İzni süresi her zaman sınırlıdır.

- *Yabancılar için hukuksal önlemler hakkında 1.1.2005 tarihinden sonra yeniden karar verilecektir?*

Yabancılar için olan, yersel veya süresel sınırlandırmalar, koşullar, yükümler, yasaklar, politik çalışmalarda kısıtlamalar, gibi önlemler ve sınır dışına çıkarmalar, sürme tehditleri veya ülkeden sürmeler geçerli kalacaklardır. Sizin eski Oturma İzni'nde bu gibi önlemlerin kayıtları bulunuyorsa, bunlar yeni İkamet Yasası çerçevesinde size verilecek İkamet İzni'nine de devredilecektir.

- *Bir sözleşme sığınmacısının reşit olan bekar çocukları için hangi özellikler geçerlidir?*

Sözleşme sığınmacılarının, bu güne kadar henüz Oturma İzni almamış, reşit olan bekar çocuklarının iltica dilekçesi vermelerine gerek yoktur. Onlara geçiş kuralları çerçevesinde bir sözleşme sığınmacısı statüsünde olmak üzere,

- a) babanın veya annenin 1.1.2005 tarihinden önce sözleşme sığınmacısı olarak tanınmış olması durumunda,
- b) çocuk olarak en azından bir ebeveyn tarafının tanınmasının kesinleşmesi anından itibaren Almanya'da ikamet etmiş olması durumunda,
- c) çocuğun uyum sağlayacağı bekleniyorsa ve
- d) çocuğun son üç sene içinde suç işlememiş olması durumunda

Oturma İzni verilir.

- *Sizin Çalışma İzni'niz ne olacaktır?*

Size 1.1.2005 tarihinden önce verilen bir **Çalışma İzni** süresi doluncaya kadar geçerliliğini koruyacaktır. Eğer size yeni bir İkamet İzni verilirse, halen geçerli olan eski Çalışma İzni Çalışma Federal Acentası'nın muvafakati olarak sayılır. Eski Çalışma İzni'nde bulunan sınırlandırmalar yeni bir İkamet İzni'ne devredilirler.

Sizin şimdi sahibi olduğunuz **Çalışma Hakkı**, sizin kazanç sağlamak amacıyla yapacağınız çalışmalar için, Çalışma Federal Acentası'nın süresiz muvafakati olarak sayılır.